

Trešdiena ● 2010. gada 1. septembris ● Nr. 67 (8165)

CENA abonentiem 33 s
tirdzniecībā 38 s

Krājumi ziemai 8.

Īszinās

Laba ziņa:

Skolotājiem maksās vairāk

Sākot pērno mācību gadu, par viena skolēna izglītošanu valsts vidēji maksāja 440 latus, ar 1.janvāri šo summu palieeināja līdz 650 latiem, bet ar 1.septembri viena skolēna izglītošanai valsts plāno gadā tērēt ap 700 latiem. Līdz ar to skolu direktoriem būs iespēja palielināt skolotāju atalgojumu.

Slikta ziņa:

Pazudušas baravikas

Daudzi lasītāji informē, ka bērzlapes mežos mudž kā skudras skudru pūznī. Tiesa, pārsvarā sēnes ir tārpainas. Vēl lielāka bēda ir tā, ka baravikas atrod reti kurais. Sēnu pazinēji gan mierina, ka uztraukumam nav pamata, jo īstā bekošana vēl esot priekšā!

Interesanta ziņa:

Atkal meklē nesmēķējošu klasi

Veselības inspekcija aicina 7.-8.klašu skolēnus līdz 17.septembrim pieteikt savas klases dalibū projektam "Nesmēķējošā klase" (nesmekeju@vi.gov.lv). Projekts paredz, ka 7.-8.klašu kolektīvi vienojas nesmēķēt sešus mēnešus. Klases līdzdalību projektā pārrauga klases audzinātājs, kur pastiprināti pievērš jauniešu uzmanību jautājumiem par smēķēšanas profilaksi un kaitīgumu. Galvenā balva – aktīvās atpūtas brīvdienas visai klasei mācību gada nogalē.

Nepalaid garām:

Aicina uz masu skrējienu

5.septembrī pirms plkst.11 skriet grībētāji aicināti pulcēties pie Rekas vidusskolas, kur plkst. 11.00 sāksies masu skrējiens Rekova-Balkani-Rekova. Distances garums – 12 kilometri. Sacensību galvenais tiesnesis Pēteris Vancāns informē, ka paredzēts arī satelītskrējiens 7 km distancē dāmām un jaunākā vecuma skolēniem, bet pirmsskolas vecuma bērni spēkiem mērosies viena kilometra garā distancē turpat pagasta centrā.

● Abi divi piekusūsi, nevar bekas kustināt
Meža veltēm pilni grozi

● Pie 85 gadu sliekšņa
Jubilāres dzives mirkļi

Mācības uzsāk pustūkstotis skolēnu

Foto - E.Gabranovs

Arī es gribu uz skolu! Šodien ik uz soļa sastopami skolēni ar mugursomām. Un, ticiet vai nē, bet vairumu pieaugašo pirmajā skolas dienā pārņem savāds nostalģisks noskaņojums, jo, atceroties skolas gaitas, ataust atmiņā dažādi notikumi un pārdzīvojumi.

Zinību dienā svinīgo svētku lentas griešanu vēroja gandrīz pustūkstotis jaunās Balvu pamatskolas audzēķnu, neskaitot pedagogus, vecākus un ciemiņus. Reorganizējot bijušo Balvu 2.pamatskolu, trīs mēnešu laikā īstenojusies Balvu novada deputātu iecere izveidot skolu, kurā realizēs četras izglītības programmas, tostarp - divas mazākumtautību.

Trīs klašu vietā - sešas

Ja pērn Balvu pamatskolā, kas atradās muižas pili, mācības uzsāka 380 skolēni, tad jaunajā pamatskola Partizānu ielā, kā liecina provizoriskie dati, mācīties par 100 skolēniem vairāk. Šogad dubultojies pirmo klašu skaits, proti, no trīs pērn - uz sešām šogad. Jāpiebilst, ka šajā mācību gadā 1.klasē mācīties ne

vairāk par 16 skolēniem (līdz šim 26). Skolu reorganizācijas deļ pirmais skolas zvans izpaliks Balvu Amatniecības vidusskolas pirmklasniekiem. Kāpēc? Viņu tur vienkārši nebūs, jo pašvaldības speciālisti paredzējuši, ka no *amatniekiem* pakāpeniski aizies visas sešas pamatskolas klasses. Sākotnēji šķiet, ka, ķemot vērā principu "nauda sekō skolēnam", Balvu Amatniecības vidusskola paliek zaudētāja lomā. Tā gluži nav, jo šogad un turpmāk šajā skolā mācīties bijušie Balvu vakara (maiņu) vidusskolas audzēknji.

Karogs jau domās izlolots

Būtiskākās izmaiņas gan vizuālajā, gan saturā ziņā skārušas tieši Balvu pamatskolu. Balvu pamatskolas direktore Māra Pimanova atzīst, ka trīs mēnešu laikā patiešām izdarīts grandiozs darbs. Vi-

ņa saka lielum lielu paldies visiem, kas devuši savu artavu jaunās skolas izveidē. Direktore nešaubās, ka skola ieguvusi jaunu seju. "Turklāt esam saglabājuši bijušās skolas mīlumu," viņa lepojas. Jau pirmajā pusgadā skolas kolektīvs, kas tagad apvieno divu bijušo skolu pedagogus, plāno izstrādāt skolas simboliku. Karogs, kā atzīst direktore, domās jau izlolots. "Diskusijas varētu būt par skolas himnu," M.Pimanova paskaidroja.

Pirmais iespaids - labs

Pirms pāris dienām jaunajā skolā ciemojās pirmklasnieku vecāki. 1.a klases audzinātāja Ilze Logina zināja stāstīt, ka vecāki jaunās telpas novērtējuši atzinīgi. Jautāta, kā pati skolotāja vērtē izmaiņas, I.Logina atzina, ka pirmo reizi strādās ar tik mazu skolēnu skaitu. Pedagoģe to

vērtēja pozitīvi, jo katrs bērns saņems vēl vairāk uzmanības. Aptaujājot citus skolotājus, nācās secināt, ka tomēr pastāv bāžas par skolotāju atalgojumu. "Vai tas nebūs krietiņi mazāks?" sprieda pedagoģi, piebilstot, ka bērni jebkura gadījumā būs ieguvejīgi.

Apvienojot divas skolas, darbu zaudējuši tikai sargi, kā arī samazināta viena šata vienība. Skolas direktore M.Pimanova, lūgta nosaukt skolas reorganizācijas plusus un minusus, paskaidroja, ka lielākais ieguvums ir modernas klašu telpas un lielā sporta zāle: "Tāpat prieks, ka bērniem, lai aizietu uz mūzikas skolu, nav jāšķērso neviena iela. Savukārt, dodoties uz mākslas skolu, jāšķērso tikai viena iela." Kā minūsu direktore nosauca skumjas par brīnišķīgo skatu uz ezeru un jauko aktu zāli.

E.Gabranovs

Etnogrāfiskais ansamblis "Abrenīte" atzīmē 25 gadu jubileju.

4. lpp.

Skolotāju augusta konferencēs vairāki pedagoģi saņēma Atzinības rakstus, ziedus, paldies vārdus par padarīto un laba vēlējumus turpmākajam darbam.

8. lpp.

Piestājiens

Nesen dzirdēju kādu skumju stāstu, kas kārtējo reizi lika aizdomāties par nežēlību un bezatbildību, ko paši ieaudzinām savos bērns. Runa ir par pamestiem dzīvniekiem. Nekad nevarēšu saprast, kā māte, inteliģenta sieviete, var pateikt bērnam, lai atstāj apnikušo kaķīti vasarnīcu rajonā, jo gan kāds to paņems un pabaros. Protams, varbūt vasarā atradīsies kāda lidzjūtīga dvēsele, kas kaķīti aprūpēs un paēdinās, bet kas ar šo dzīvnieciņu notiks ziemā?

Satraukumu rada ne vien kaķēna neizbēgamā bojāeja, bet vēl vairāk - bērnam iepotētā pārliecība, ka pamest pieradinātu, dzīvu radību nav nekas nosodāms. Sākumā tas būs dzīvnieks, bet vēlāk... varbūt paša bērns! Un vai cilvēki, kuri māca savai atvasei vieglu sirdi pamest dzīvnieku, ir pārliecītāti, ka vecumdienu viņus pašus nepametis tāpat kā šo kaķīti? Kur paliek Antuāna de Sent - Ekzperī grāmatā "Mazais princis" paustā patiesība, ka atbildam par tiem, ko esam pieradinājuši?

Es joti labi zinu, cik daudz neerību var sagādāt mājdzīvnieks. Pati esmu piedzīvojusi brižus, kad šķiet - bez kaķa būtu vieglāk un lētāk! Vai tiksiet galā ar visām iespējamajām grūtībām, jāpārdomā pirms izšķirīgā lēmuma pieņemšanas, jo jāsaprot, ka paņemot savā aizbildnībā dzīvu būtni - vai tas būtu kaķis, suns vai cilvēka bērns - atpakaļceļa vairs nebūs!

Irēna Tušinska

Latvijā

Latvijā astotā labākā vide. Latvijā ir pasaulē astotā augstākā vides kvalitāte, raksta portāls "4hotellers.com", atsaucoties uz ietekmīgā izdevuma "Economist" pētījumu. Tajā par zaļāko valsti atzīta Šveice.

Būs lētāka dabasgāze. Lielajiem rūpnieciskajiem klientiem dabasgāzes tarifi no šā gada 1. septembra samazināsies par 6% - 12%, savukārt mājsaimniecībām - par 3% līdz 5%. Tarifu samazinājums saistīts ar akcīzes nodokļa atcelšanu no 1. septembra, arī labvēlu valūtu attieciņu.

Pieprasīt atbrīvot Jūrmalas mēru. Astoņi Jūrmalas domes deputāti Jūrmalas domes priekšsēdētājam Romualdam Ražukam iesnieguši pieprasījumu sasaukt domes ārkartas sēdi par mēra atbrīvošanu no amata. Iespējams šo pieprasījumu izskatīt jau 2. septembrī - kārtējā Jūrmalas domes sēdē.

KNAB pārbauda LNT rīkotās diskusijas. Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā sākta pārbaude, lai vērtētu, vai tiek ievēroti priekšvēlēšanu aģitācijas iero-bejojumi kustības "Par labu Latviju" aktivitātēs, tostarp telekompanijas LNT rīkotajās diskusijās. Tāpat KNAB lūdzis Nacionālajai radio un televīzijas padomei izvērtēt un sniegt atzinumu, vai LNT diskusijās nav saskatāmas slēptās priekšvēlēšanu aģitācijas pazīmes.

Izaugsme Rēzeknē. Rēzeknes speciālas ekonomiskās zonas uzņēmumu kopējais apgrozījums 2010. gada pirmajā pusgadā bija 10,3 miljoni latu - par 12% vairāk nekā pērn attiecīgajā laika posmā. Visstraujāk apgrozījums audzis kokapstrādes uzņēmumam "Verems" - par 55,2%. Nodarbināto skaits RSEZ palielinājies par 19,5%.

Labdarības koncerts Krievijas atbalstam. 12. septembrī Rīgā, Kongresu namā, notiks labdarības koncerts Krievijas ugunsgrēkos cietušo atbalstam "Palīdzēsim kaimiņam". Pasākums norisināsies gandrīz visu dienu - no plkst. 12 līdz 21, un tajā piedalīsies aktieri I.Kalniņš un J.Paukštello, grupa "Credo", brāļi Petruski, kā arī deju kolektīvi. Koncerta organizētāji aicina atsaukties arī mūzikus un deju kolektīvus no Latvijas reģioniem!

Mūžibā aiziet latviešu džeza legenda. Piektien, 27. augustā, 81 gada vecumā mūžibā aizgājis latviešu legendārais džeza mūziķis, pianists, aranžētājs, orķestra vadītājs un radio balss Ivars Mazurs.

Saruna par politiku

Laikā līdz Saeimas vēlēšanām "Vaduguns" uz sarunu aicinās deputātu kandidātus, kuri kandidē Latgales vēlēšanu apgalbā un kuriem deklarētā dzīvesvieta ir bijušais Balvu rajons. Šoreiz saruna ar politisko partiju apvienības "Saskaņas centrs" deputātu kandidāti TATJANU MIERINU.

Aicinās izskaust diskrimināciju

Pirms četriem gadiem prese rakstīja, ka saskaņiešu uzvara 9. Saeimas vēlēšanās Latgalē vēlreiz apstiprināja šā reģiona specifiku, ko lielā mērā nosaka sociālēkonomiskā un etniskā situācija. Tolaik politisko partiju apvienības "Saskaņas centrs" sarakstos nebija atrodams neviens mūsu puses deputāta kandidāta vārds. 2. oktobri pirmo reizi Saeimas vēlēšanās startēs balveniete Tatjana Mierīņa.

Pirmais jautājums tradicionāls - kāpēc Jūs kandidējat uz Saeimu?

Atmodas laikā mēs patiesām visi bijām kopā, toreiz lozungs: "Par mūsu un jūsu brīvību" visobjektīvāk atainoja šo situāciju. Tajā laikā krievus un citu tautību pārstāvju aicināja nepalikt malā, uzsverot, ka Latvija ir mūsu kopējā māja. Uzskatu, ka pēc neatkarības izcīnīšanas solitā saskaņa, vienotība un saticība nav attaisnojusi sevi. Liela klūda, pat ne-gods, ir cilvēku sadalīšana pilsoņos un ne-pilsoņos. Jo ātrāk to izlabosim, jo labāk. Puškinam ir dzejas rindas: "Poetam možēt tīnebic, no gražayinam bic objazan". Tas ir katra cilvēka pienākums, bet pēkšņi izrādījās, ka kāds var atņemt pilsonisko atbilstību. Domāju un cerēju, ka Latvijas inteliģence iestāsies pret šo netaisnību un pateiks: "Tas nav godīgi." Vai mums nav tādu cilvēku kā Saharovs Krievijā? Intelīgents cilvēks ir cilvēks, kurš cita sāpi sajūt vairāk nekā savējo. Ilgi klusēju un gaidīju, kad intelīgence teiks savu vārdu. Gadi gāja, bet nekas nemainījās.

Jebkurā valstī dzīvojošajam jāprot savas valsts valoda...

Pārsvārā latviešu valodu zina. Kādreiz latviešu bērni, kuri mācījās divu plūsmu skolās, bija pārāki par krievu bērniem. Viņi lieliski runāja gan latviešu, gan krievu valodā, bet krievu plūsmas skolēni latviešu valodu tik labi nezināja. Klasē, kurā mācījtos es, 10 skolēni latviešu valodā runāja labi, 10 - viduvēji, 10 - vāji. Tagad situācija mainījusies - bērni, kuri mācās krievu

No priekšvēlēšanu programmas:

- Mēs uzvarēsim šajās vēlēšanās, lai cilvēkus atbrīvotu no lielās nabadzības, bet valsti no bankrota un pazemojuma, lūdzot palidzību starptautiskajiem kreditoriem.
- Mēs nekad neļausim samazināt veco ļaužu pensijas.
- Latvija pastāvēs, ja katrā ģimenē būs vismaz divi bērni.
- Mēs ieviesīsim taisnīgu progresīvo nodokli: jo lielāki ienākumi - jo lielāks nodoklis.
- Tirdzniecību ar Krieviju mēs padarīsim par Latvijas jaunās ekonomikas stabilas izaugsmes pamatu. Īpašu uzmanību pievērsīsim ekonomiskajām attiecībām ar Krievijas pierobežas apgalbiem.
- Mēs nodrošināsim cilvēka cienīgu dzīvi ikvienam!
- Mēs atbrīvosim uzņēmējus no pārmērīgā nodokļu sloga par darbaspēku un pievienoto vērtību. Mēs veiksim zemesgabalu pārvērtēšanu saskaņā ar to izmantošanu un īstenosim saprātīgu zemes nodokļu politiku.

31
diena

TATJANA MIERINA. Jautāta, kas ir būtiskākais vēlēšanās, kandidāte citēja Raiņa vārdus: "Ne tauta pret tautu, bet visi kopā pret tumsu."

politisku spēku, ja tas nepilda solīto.

Mēs jau 20 gadus apvainoja-mies. Nobalsojam - apvainojamies, nobalsojam - apvainojamies.

Tāpēc, ka balso par vieniem un tiem pašiem. Otrkārt, mums ir pārāk daudz partiju. Eiropas valstis parasti ir divas partijas - kreisie un labējie. Konkurējot tās veicina izaugsmi.

Priekšvēlēšanu programmā par-tija sola pievērst īpašu uzmanību ekonomiskajām attiecībām ar Krievijas pierobežas apgalbiem?

Šos jautājumus pārrunājam ar ģenerālkonsulu un vēstnieku. Viņi atbalsta, ka uz Balviem jābūt attiecīnāmai vienkāršotai braukšanai - robežķērsošanai, bet vislabākais variants ir bezvīzu režīms ES ar Krieviju. Somijas prezidents savulaik teicis: "Nemeklēsim draugus tālumā un ienaidniekus tuvumā".

Vai tas iespējams un vajadzīgs?

Kāpēc ne? Neko neiegūsim, ja spurosimies preti. Ar kaimiņu sadzivo, jābūt vienam pret otru korekti. Noteiktī jāsadarbojas, kā arī nav vienam otru jāmāca.

Maskavas mērs nesen Rīgā pazi-ņoja, ka krievu valodai jākļūst par oficiālo otro valodu Latvijā.

Protams, ne Lužkovam šo jautājumu lemt, tomēr uzskatu, ka tas nebūtu slikti. Tas būtu solis pretim tiem cilvēkiem, kuri līdz šim bijuši atgrūsti. Piedosim vecai tantiņai, ja viņa nepārvalda latviešu valodu. Piedosim! Bet ja man kāds saka, ka Latvijā nav nekādas diskriminācijas, jautāju: pirmkārt, kas ir nepilsonī? Otrkārt, kā cittautieši ir pārstāvēti ierēdniecībā un Saeimā? Ja, piemēram, tikai 4% ierēdu ir cittautiešu, tad, piedodiet, tā ir slēptā diskriminācija. Pašvaldības vēlēšanās noteikti jālauj balsot arī cittautiešiem, nepilsoniem, kas ir tādi paši nodokļu maksātāji kā pilsonī.

E.Gabranovs

Deputātu kandidātes prognoze

- ✓ Politisko partiju apvienība "Saskaņas centrs" saņems 40% balsu.
- ✓ Saeimā ievēlēs 1-3 mūsu puses kandidātus.

Vai mums jāpiedalās 10.Saeimas vēlēšanās?

Viedokli

Tava balss var būt izšķirošā

AIGARS JAUNDŽEIKARS, lazdukalnietis, studē tiesību zinātnes Rēzeknes Augstskolā

Kā katrās vēlēšanās, arī šajās, kas notiks 2. oktobrī, es iešu balsot par Saeimas deputātu kandidātiem. Manuprāt, katram pilsonim ir jāizmanto savas tiesības, kas paredzetas Latvijas Satversmē. Tā ir iespēja izraudzīties no visiem depu-

tātu kandidātiem cilvēkus, kuri tiešam sapratis notiekošo situāciju valstī, kā arī spēs risināt līdzcilvēku problēmas ne tikai Rīgas apkaimē, bet arī nabadzīgākajos lauku rajonos. Aizejot nobalsot, mēs uz Saeimu varam virzīt kādu pārstāvi no sava novada. Tā saglabāsim lielāku cerību, ka izvirzītais kandidāts nepieņems aplamus lēnumus lauku rajoniem, bet centīsies atbalstīt vienkāršos ļautinpus. Jā, es esmu izlēmis, par ko balsošu, jo tām vai netiām sekoju līdzi politiskajām norisēm valstī. Ceru, ka, atdodot savu balsi, pēc vēlēšanām nenāksies vilties. Par kuru partiju vai kandidātu balsošu, šobrīd vēl neatklāšu, jo mūsu valstī arī partijas piederiņai ir liela vara.

Sis vēlēšanas īpaši neatšķiras no 9. Saeimas vēlēšanām, jo lielākā daļa no izvirzītajiem ministru kandidātiem jau ir iestāduši Saeimas krēslus un nevēlēsies iet projām. Jā, kandidāti ir pamainījuši virknējumus vai arī apvienojušies triecieni-vienībās, bet lozungi palikuši tie paši, kas iepriekš. Lielis prieks, ka šajās vēlēšanās kandidāti joti daudz jaunu un talantīgu jauniešu. Manuprāt, viņi (ja iebalsos) pilnīgi savus deputātā pienākumus pēc labā-

kās sirdsapziņas, lai nepazaudētu sasniegto. Es domāju, ka pēc pāris gadiem nekas grandiozs valstī nevar mainīties, bet sākt iet pa pareizo ceļu gan mēs varam. Šo gadu laikā gribētu, lai politiķi pievērš uzmanību sociālajai sfērai: bērnu pabalstiem, medicīnas jomai, un pārskata *rasistiskos* nodokļus. Cerēsim, ka visas augšupejas liknes un Rigai solītas 50000 jaunās darba vietas beidzot piepildīsies. Citiem ieteikt: pirms atdod savu balsi, padomā, vai šis kandidāts ir spējīgs iestenot solīto. Nevienu necentīšos ieteikt, bet reklāmas un sadzejotās programmas nevajadzētu uzskatīt par galveno iemeslu, lai nosvērtos par labu kādam politiskajam spēkam. Arī pilsonus, kuri jau vīlušies deputātos, es aicinu piedalīties 10. Saeimas vēlēšanās, jo tieši viņu balss var būt izšķirošā labākas nākotnes veidošanā. Tāpēc iesaku apmeklēt priekšvēlēšanu kampaņas, uzsklausīt pašus deputātus un uzdot viņiem savus jautājumus, lai pēc atbildes varētu spriest, ar kādu domu viņi startē šajās vēlēšanās. Savukārt, neaizejot uz vēlēšanām, mēs varam tikai nostiprināt oponentu frakcijas pozīcijas.

Vērtēsim darbus un nedarbus

JĀZEPS LUDBORŽS, Krīvānu pagasta pārvaldnieks

Piedalities Saeimas vēlēšanās ir Latvijas pilsoņa pienākums. Tiem, kuri nevēlas iet balsot, pēc tam nav ko sūkstīties un gausies, ka ievēlēti nevēlami politiķi. Pats vēl pagaidām neesmu pilnībā iepazīsinies ar partiju programmām, bet tā kā esmu partijas biedrs, tad noteikti balsošu par

savējiem. Žēl, ka nevar balsot par konkrētiem cilvēkiem, bet tikai par partijām. Vairākos sarakstos ir cilvēki, kurus vēlētos redzēt deputātu krēslos. Pašreizējo politiku darbu vērtēju negatīvi, jo neapmierina situācija ekonomikā, piemēram, nodokļu politika. Vajadzētu ekonomiku veidot tā, lai cilvēki paši varētu nopelnīt, nevis lai iedzīvotāji prasītu pabalstus. Ja mums nebūs ražošanas, no parādu bedres netiksim laukā mūžam. Savukārt, ja cilvēkiem ļaus pelnīt naudu, sociālie jautājumi, piemēram, veselības pakalpojumi un pabalsti, atkritis paši no sevis. Ar pašreizējo milzīgo bezdarbu situāciju ekonomikā neuzlabosies. Arī šobrīd aktuālā 100 latu stipendijas maksāšana nav risinājums. Es pat teiku, ka tā mēs cilvēkus pieradinām nestrādāt. Viņiem nav nekādas atbildības, nodzīvota diena, un labi - par nākotni nav jādomā. Lai gan piekrītu, ka bez minimāliem iztikas līdzekļiem atstāt cilvēkus nevaram. Pašvaldības, protams, jaunas darba vietas neradīs. Uzņēmējiem vajadzētu piemērot diferencētu nodokļu politiku, bet ieguldīt līdzekļus tikai sociālajā jomā nav jēgas. Cilvēki paši bieži vien ir kūtri. Esmu runājis ar vairākiem iedzī-

votājiem, kuri šobrīd strādā ārzemēs. Viņi atzinuši, ka tur daudz jastrādā, lai noplīnītu. Nezinu, vai nākamie Saeimas deputāti strādās labāk par iepriekšējiem, bet uzskatu, ka pienācis laiks pamainīties gan politiķiem, gan politikai. Tie iedzīvotāji, kuri vīlušies politikos, vēlēšanās var vismaz izsvītrot no saraksta esošos deputātus. Dažs labs politiķis patiešām aizsēdējis Saeimā. Ja neiet projām paši, vēlētājiem jāpalidz to izdarīt. Un nav jau tā, ka vēlētājiem nebūtu no kā izvēlēties vēlamos deputātu kandidātus. Sarakstu ir pietiekami daudz, tajos ir arī pa kādam jaunam spēkam. Runājot par partiju lokomotīvem, labi, ka šogad kandidāti var balotēties tikai vienā vēlēšanu apgalā, nevis visā Latvijā. Iedzīvotājiem aicinu iet uz tikšanos ar deputātu kandidātiem, uzsklausīt viņus un uzdot jautājumus. Lasīt programmas gan nav obligāti, jo tas ir tikai teksts ar melniem burtiem un solījumi, ko ne vienmēr politiķi medz pildit. Vislabāk, ja pirms vēlēšanām mēs pavērtētu deputātu kandidātu darbus un nedarbus, tad varētu domāt, vai vērts balsot par šo cilvēku.

Viedokļus uzsklausīja A.Socka

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

www.vaduguns.lv

Vai mums jāpiedalās 10.Saeimas vēlēšanās?

Kopā: 73

Īsumā

26.augusta domes sēdes lēmumi

Piešķir pabalstus

Pašvaldība piešķira trūcīgas ģimenes statusu 20 ģimenēm, trūcīgas personas statusu – 8 personām, maznodrošinātas ģimenes statusu uz 6 mēnešiem – 2 ģimenēm, GMI pabalstu (ls 40 mēnesi) uz 6 mēnešiem – 1 personai, pabalstu ārstēšanās izdevumu segšanai – 4 personām ar kopējo summu ls 140, apbedīšanas pabalstu – 2 personām ar kopējo summu ls 100, pabalstu malkas iegādei 3 personām ar kopējo summu ls 75, bērna piedzīšanas pabalstu – 2 personām ar kopējo summu ls 200, materiālos pabalstus – 6 personām ar kopējo summu ls 250, pabalstu elektroinstalācijas sakārtošanai (ls 50) – 1 daudzbēru ģimenei, brīvpusdienas 2.-4.klašu skolēniem, bet pārējo klašu skolēniem – uz vecāku iesnieguma pamata, sākat ar otro bērnu (par pirmo bērnu vecāki maksā paši).

Apstiprina budžeta grozījumus

Dome apstiprināja Rugāju novada pašvaldības 2010.gada pamatludzeta grozījumus, palielinot ieņēmumus par 18 299 latiem un izdevumus par 18 299 latiem.

Iznomā pašvaldībai piekrītošās zemes

Deputāti nolēma slēgt nomas līgumu ar Intaru Jaundžiekaru par 6 zemes gabalu ar kopējo platību 18,7 ha iznomāšanu, ar Ligu Leitāni par zemes gabala 1,1 ha platībā iznomāšanu.

Nosaka projekta nepieciešamību

Dome nolēma noteikt zemes ierīcības projekta izstrādes nepieciešamību zemes īpašuma "Irbukalniņš" sadalei, kā arī apstiprināt darba uzdevumu zemes ierīcības projekta izstrādei.

Atsakās no pirmpirkuma tiesībām

Pašvaldība atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamo īpašumu "Klīves" (kopējā zemes platība 12,3 ha), "Čangali" (3,07 ha), "Vārnīņas" (20,9 ha).

Veic izmaiņas vēlēšanu komisijā

Nolēma atbrīvot no Rugāju novada vēlēšanu komisijas locekļa pienākumiem Birutu Berkoldi un apstiprināt Valdi Smoļaku.

Atdala zemes

Nolēma atdalīt no nekustamā īpašuma "Vītolīņi" vienu zemes vienību 4,7 ha platībā. Atdalītajam zemes gabalam piešķira nosaukumu "Vitoli 4" un noteikt lietošanas mērķi – lauksaimniecības vajadzībām. No nekustamā īpašuma "Andas" atdalīt divas zemes vienības – 2,9 ha un 2,0 ha platībā. Atdalītajiem zemes gabaliem piešķirt nosaukumu "Andas 1" un noteikt lietošanas mērķi – lauksaimniecības vajadzībām.

Piešķir adreses un nosaukumus

Piešķira J.Zelča zemes vienībām nosaukumus "Gravas-2", "Gravas-3", "Gravas-4" un piešķira J.Kočāna zemes īpašumam adresi: "Audulites", "Silenieku ciems", Rugāju pagasts, Rugāju novads.

Izsniegs atļauju derīgo izrakteņu ieguvei

Nolēma izsniegt bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguvei atļauju A.Zizlānam smilts, smilts-grants ieguvei nekustamajā īpašumā "Grantiņa".

A.Socka

Reportāža

“Abrenīte” atzīmē darba svētkus

Viļakas etnogrāfiskais ansamblis “Abrenīte” pēc Svētās Mises Viļakas Romas katoļu baznīcā ieradās Susāju pagasta Vēršukalna muzejā, lai šeit turpinātu atzīmēt darba svētkus, jo visā Latvijā pazīstamajam etnogrāfiskajam ansamblim aprit 25 gadi, kopš tā pirmā vadītāja - Viļakas vidusskolas skolotāja Lūcija Bondare - pulcēja kopā sievas un sāka dziedāt sava novada tautasdziesmas.

“Abrenītes” vārds nav izvēlēts nejauši, jo ansambla dalībnieču likteņi cieši saistīti ar Abrenes vārdu. Daļa no viņām dzimušas, augušas, strādājušas Abrenes aprīņķi, kura centrs 50. gados bija Viļakas pilsēta. Lai kādi godi savā vai tālākā pusē, Viļakas “Abrenīte” dzied seno māmiņu, tēvu, vecmāmiņu mantotās dziesmas. “Abrenītes” ilggadējā vadītāja Albīna Veina savā uzrunā ciemiņiem teica, ka dziesma ir tā, kas stiprina tautas pašapziņu un caur dziesmu bagātina kultūras mantojuma lādīti: “To var paveikt, kopīgi strādājot, un dziesmots kāpiens vēstures kalnā ceļ latviešu pašapziņu, iedvesmo un dod jaunu sparu savai esībai un izaugsmei.” Sveicieni “Abrenītei” atceļojuši pat no Amerikas latviešiem.

Viļakas etnogrāfiskais ansamblis “Abrenīte”. Šobrīd sievu pulciņā Anita Golovina, Terēze Medne, Antīja Bondareva, Lūcija Pužule, Vija Cīrcāne, Albīna Veina, Anna Strupka, Anele Kokoreviča, Tamāra Krilova, Veneranda Dortāne, Marta Dortsāne, Lidija Šaicāne, Marija Šotaka, Anna Prancāne.

Vija Cīrcāne (no labās) ansamblī “Abrenīte” dzied jau divpadsmit gadus. Viņa priečājas, ka var locīt balsi kopā ar tik viedām sievām, no kurām Vija mācās ne tikai dziesmu, bet arī dzīvesziņu.

“Vēršukalna” muzeja saimniekiem darba pilnas rokas. Kad muzeja pagalmā viesus un jubilārus samērcēja lietus, visi pārcēlās uz telpām. Tad “Abrenītei” vestās dāvanas vajadzēja padot tālāk. Gan šo darbiņu, gan fotografāfa pienākumus pildīja Aldis Pušpurs.

Otaņku dziedātājas. Otaņku etnogrāfiskais ansamblis ceļo uz Viļaku mērojis no Nicas novada. Irēna Kalēja un Katrīna Sauka stāsta, ka tālajam braucienam posušās piecpadsmit dziedātājas, jo ar “Abrenīti” viņas vieno ciešas draudzības saites.

Anele Ivanovska (no kreisās) un Anna Strupka apspriež vēsturiskos notikumus.

Anelei ir interesants stāsts par kādu mīlestību, kas senos laikos risinājusies tagadējās “Vēršukalna” mājās un to tuvumā.

Pārnovadu satikšanās Viļakā. “Cielavas” Salacgrīvas dziedātāja neviltoti priečājas satikt Otaņku etnogrāfiskā ansambla vadītāju Zentu Bērtiņu.

Ciemos iet ar torti un ziediem.

Rudens ziedi rokās katram ciemiņam, cepti un līdzi ķemti arī klinēri un tortes. Leontija Logina domā, ka paša audzētie ziedi ir vismīlākie.

Pie alus muciņas. Jāņa Bukša gatavotais miestīņš, pildīts māla krūzēs ar tautisku rakstu, vilināt vilināja. Radošas un humora pilnās sarunās ar Viļakas cilvēkiem iesaistījās arī priesteris Rinalds Broks un dekāns Jāzeps Kornāševskis.

Ērgelniece Maruta Pitkeviča. Viņa labi jutās gan gida lomā muzejā, gan spēlējot bungas.

Ozolmuižas folkloras kopa “Ūzuleņi”. Vadītājas Marijas Andiņas rokas no akordeona izvilināja visjautrākās notis. Ja vēl ir kas palīdz, kājas cilājas dejā.

Trešdienas saruna

Lepns par savējiem

Būt ne tikai zinošam un ieinteresētam sava tiešā darba lauciņā, bet pamanīt un novērtēt arī citu paņākumus un veiksmes. Milēt savu profesiju un celt saulītē kolēgus, kuri strādā no sirds. Ieteikt labu padomu un atgādināt pērnā gada kļūdas, lai tās neatkārtotu. Tik vienkārši un labi tas izdodas agronomam IMANTAM KĀRKLINĀM. Nebūs pārspilēts par viņu sakot – Lauksaimnieks ar lielo burtu, patiess savas zemes patriots. Balvu novada svētkos viņu cildināja ar Atzinības rakstu.

-Katrs gads lauksaimniekiem liek būt modriem. Dzīve pierādījusi, ka viņus pārbauda ne tikai daba. Vai nav pārāk nežēlīgi?

-Dzīve nemitigi mainās, tur neko nevar darīt. Kaut vai finansiālajā ziņā, kad klajā nāk dažādas atbalsta programmas, paredzētas lauksaimniekiem. Un arī daba ir nepārtrauktā mainībā. Šīgada vasara bija īpatnēja ar augstājām gaisa temperatūrām, un uzturēt dzīvības tonusu augiem bija pārbaušķums. Tā sanāca, ka gan vasarāji, gan ziemāji nogatavojās gandrīz vienlaikus, līdz ar to ražas laiks izvērtās spraigs. Zemniekiem nācās likt lietā visu izveicību un prasmi, lai izturētu darba tempu. Tā ir, ka lauksaimniekiem visu mūžu ir svarīga ne tikai teorija, bet arī prakse. Pirmajā gadā, audzējot kādu kultūraugu, zemnieks savā tīrumā iebriedis dziļāk, lūkojot pieredzi, kas tur noteik. Pēc tam jau pietiks ar skatu no laukmales.

-Vai zemnieks laukos, lauku saimnieks – šis vārdu apzīmējums tomēr nezaudē kādreizējo popularitāti, kad lauksaimniecības darba profesijas godāja daudz vairāk?

-Es tam negribētu piekrist. Atceros konkursa "Sakoptākais Latvijas pagasts" laiku, kad strādāju vērtēšanas komisijā. Redzētais liecina, kā pēdējos gados pārvērtušies lauku māju pagalmi! Kādreiz saimnieks, ja nodarbojas ar augkopību, rūpējās tikai par lauku sakopību, piena ražotājs – tikai par kūti, bet pēdējos gados līdz nepazišanai pārvērtušies arī zemnieku pagalmi, dārzi, visa sēta. Cilvēki izdaiļo apkārtnes fasādi, ieliekot tur krāšņus akcentus. Lauki nedrīkst iet zudībā. Mūsu senči taču cēlušies no laukiem, mums jāturpina kādreiz iestāktas.

-Vai ir pareizi lauksaimniekus pielīdzināt uzņēmējiem un teikt: strādājet un pelniet pēc tādiem pašiem principiem, kā tas pieņemts citās jomās?

-No vienas pusēs, viņš ir lauku cilvēks, no otras pusēs – naudas pelnītājs. Zemniekam jāpelna nauda un jādomā par attīstību. Nevar, protams, salīdzināt lauku uzņēmēju ar pilsētā strādājošas jomas uzņēmēju. Tur ir liela atšķirība. Pilsētas uzņēmējs var skatīties pulksteni un darbu beigt noteiktā stundā, viņam var būt dažnedažādi nodarbošanās veidi, bet laukos valda citāds dzīves un darba ritms. Zemnieks ir un paliek zemnieks, kura pamats ir zeme. Ar to viņš ir godājams, ar to viss ir pateikts.

Foto - E. Gabranovs

Savējais. Imanta Kārklīna atziņa: "Es cienu lauku cilvēkus. Visus tos, kuri ir palikuši un strādā laukos. Pensionārus, kuri nečikst un tiek galā ar savu dzīvi." Balvu novada svētkos viņš bija kopā ar dzīvesbiedri Māru.

- Nav pārspilēti teikts, ka Jūs joti ievērojat citu labos darbus un veiksmes, un censāties tos atklāt citiem. Visai netipiski latviešu garām.

- Redz, ja esam te dzivojuši gadu gadiem, tā vieta ir jāgodā. Ir jāredz, kā cilvēki laukos strādā – no rīta līdz vakaram, sestdienas, svētdienas ieskaitot. Viņi ieklausās prognozēs un skatās saulē. Kas ir Latvijas lielākais dārgums? Zeme, bet mēs vēl to neapzināmies. Man iznāca saruna ar kādu uzņēmēju, kuram pajautāju, cik maksā labas zemes hektārs Dāniā? Un viņš teica – 40 tūkstošus latu! Lūk, mēs savu zemi nenovērtējam. Bet ārzemniekiem, atšķirībā no mums, ir tālejoši mērķi. Tādēļ ar pilnu atbildību saku – iznomājet savu zemi, ja to neapstrādājat paši un jums ir kāda nākotnes vizija, bet nepārdodiet! Nedrīkst lielo nacionālo bagātību ar vieglu roku aizlaist prom!

-Lauku mājas un zeme ir arī Jums pašam Rugājos. Kas tur notiek?

-Tur ir diķis, ūdensrozes, pirts, lauku māja, ābeļdārzs, arī bišu stropi. Priečajos par mazbēriem, kuri bija atbraukuši un karstajās dienās plunčājās tā, ka nevarēja pat ārā izdabūt. Grūti man paspēt visu sakopt, kā gribētos, bet lauki man ir vajadzīgi.

-Jums kā agronomam vienmēr pa rokai noderīgs padoms. Esot uz tīruma, braucot mašīnā, uzstājoties sanāksmēs - ir ko citiem pastāstīt un ieteikt.

-Ne jau man vienam viss jāstāsta. Es daru citādāk – aicinu ciemos pazīstamus un zinošus speciālistus un firmu pārstāvju, kuriem ir praktiskā darba atzinās, lai viņi runā un stāsta. Vajag tikai to noorganizēt un zemniekiem pasniegt. Tāds ir arī lauku dienu mērķis, par kuru organizēšanu liels paldies jāsaka joti daudziem cilvēkiem pagastos. Šis pasākums netop ātri un viegli, tur ir vesels scenārijs.

Man ir gandarījums, ka bijušā rājona teritorijā tomēr, laika pārmaiņām nākot, ir daudz kas saglabāts. Kaut vai kalšu saimniecību. Kur pretī saimnieks

- tur viss notiek. Mēs esam nomale, tādēļ jo svarīgāk saglabāt cilvēkus. Lai viņi dzīvo, strādā, lai gūst panākumus. Mums netrūkst piemēru, kas laukos ir sasniegts, un ir svarīgi par to stāstīt. Tas apliecinā varešanu un iedvesmo cītus. Tas ir jārāda un jāstāsta arī politiķiem un ministriem. Arī pašvaldības esmu mudinājis vest savus cilvēkus ārpus pagasta, lai viņi redz un dzird, kā strādā citur. Caur to var iegūt joti daudz.

-Rudens pusē Agronomu biedrība jau daudzus gadus organizē izbraucienus ekskursijās. Arī tā ir Jūsu iedibināta laba tradīcija.

-Latvijā ir tik daudz dažādu zemnieku un nodarbošanos, pie kuriem var braukt un vērot pieredzi. Mūsu cilvēkiem ir jāmaina domāšana un skatījums uz dzīvi kaut vai kooperatīvu jautājumā. Nevaram ierauties un kepurēties katrs tikai savā kaktā.

Tādēļ vajag arī paklausību zinošu cilvēku norādījumiem, jo tas virza dzīvi. Labs piemērs tam ir kooperatīva "Latraps" darbība, no kā var mācīties. Ja arī mūspusē radīsies pārstrādes uzņēmumi, lauksaimniekiem nebūs citas izejas, kā kooperatīves. Ar tādu domu arī jādzīvo, nevis katram ierauties savā kaktā, novācot izaudzētās ogas vai kādu citu lauka produkciju. Un jādzīvo arī tā, lai pašam vieglāk. Tādēļ ne reizi vien ir braukts ārpus Balviem un skatīti, piemēram, mazie traktoriņi. Firms tos vedušas un demonstrējušas arī pie mums uz vietas. Vajag tos iegādāties un izmantot, jo nemaz tik lielu naudu tie nemaksā. Ar tādu traktoriņu varēs kaut vai kartupeļus no lauka pārvest uz pagrabu, nebūs pašam jānes. Varēs dārzu izkopt. Tehnika atvieglo dzīvi, saudzē veselību.

-Imant, vai Jūs var ieskaitīt optimistu kategoriju?

-Kad nobraucu lejā pie pesimistiem, grūti tikt uz augšu. Es nepavisam neesmu zelta gabaliņš, man ir pietiekami daudz kļūdu, par ko ir jānosarkst. Katram dzīvē gadās saspringuma briži, kad kāda problēma nerisinās.

M.Sprudzāne

Balvu novada domē

26.augusta sēdes lēmumi Izdara grozījumus nolikumos

Deputāti piekrita izdarīt grozījumus Balvu Tālākizglītības un cilvēkresursu attīstības centra nolikumā, proti, mainīt juridisko adresi. Turpmāk centrs atradīsies Brīvības ielā 47. Tāpat izdarīja grozījumus Balvu Amatniecības vidusskolas un Balvu pamatskolas nolikumos. Balvu pamatskolai atļāva izstrādāt skolas simboliku (karogu, himnu, vimpeli un logo).

Atbrīvo no darba

Ar 2010.gada 31.augusto atbrīvoja Terēzu Čudarkinu no Balvu 2.pamatskolas direktores amata. T.Čudarkina šobrīd strādā Balvu novada pašvaldībā.

Pārdos trīs automašīnas

Nolēma pārdot izsolē trīs vieglās automašīnas Audi100, kā arī izveidoja auto novērtēšanas komisijas.

Piešķir adreses

Piešķira zemes vienībai Bērzpils pagastā adresi Bērzpils pagasts, Skolas ielā 7a; zemes vienībai Balvu pagastā – Balvu pagasts, "Verpuļeva 148"; telpu grupai Balvu pilsētā – Balvi, Ezera iela 18-56; zemes vienībai Tilžas pagastā – Tilžas pagasts, Brīvības iela 11b.

Samazina maksu par izpērkamo zemi

Likumā noteiktā kārtībā (par zemes lietošanas laiku līdz tās pieprasīšanai lietošanā; par nepilngadīgiem bērniem ģimenē; par darba stāžu lauksaimniecībā un mežsaimniecībā) samazināja maksu par 40% Anitas Doļukas (Vectilžas pagasts – 6,5 ha) izpēkamajai zemei.

Iznomās zemi

Nolēma slēgt nomas ligumu ar Ludmilu Jakovļevu par zemes vienības Balvu pagastā 0,08 ha platībā iznomāšanu uz 15 gadiem. Tāpat ligumu slēgs ar Andri Aleksejevu par starpgabala Rūpniecības ielā 11a, Balvos, 602 m² platībā iznomāšanu uz 10 gadiem. Zemes nomas maksu gadā noteica 1,5% apmērā no zemes kadastrālās vērtības.

Atsakās no pirmpirkuma tiesībām

Atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz astoņiem ipašumiem:

"Ceplišu meži" Viķsnas pagastā, kas sastāv no diviem zemes gabaliem ar kopējo platību 7,69 ha, no kuriem 6,33 ha meži (ipašumu par Ls 7200 iegādājās SIA "Empetrum");

"Ilzīnulauzas" Briežuciema pagastā, kas sastāv no zemes ipašuma 11,80 ha platībā, no kuriem lauksaimniecībā izmantojamā zeme 9,5 ha (ipašumu par Ls 1700 iegādājās SIA "Dolo");

"Alksnāji" Lazdulejas pagastā, kas sastāv no diviem zemes gabaliem ar kopējo platību 5,9 ha, uz kura atrodas mājīpašums – dzīvojamā māja ar četrām palīgēkām (ipašumu par Ls 1000 iegādājās SIA "Dolo");

"Mežalauki" Lazdulejas pagastā, kas sastāv no zemes ipašuma 40 ha platībā (ipašumu par Ls 39494 iegādājās SIA "Nehls&Sievert Agra");

"Bērzusalas" Balvu pagastā, kas sastāv no zemes gabala 5,6 ha platībā (ipašumu par Ls 800 iegādājās SIA "Myrtillus");

"Jaunāboli" Briežuciema pagastā, kas sastāv no zemes gabala 18,01 ha kopplatībā (ipašumu par Ls 8000 iegādājās SIA "Myrtillus");

"Baravikas" Lazdulejas pagastā, kas sastāv no zemes ipašuma 4,3 ha platībā;

"Lejas" Lazdu ielā, Tilža, kas sastāv no zemes ipašuma 2360 m² platībā.

Deputāti diskutēja, kāda ir zemes uzpīrcēju motivācija

iegādāties ipašumus, kurus nereti pat neapskata.

"Uzņēmēji izmanto situāciju, kad ipašumu cenas ir zemas. Tāds nu ir tas nekustamo ipašumu tirgus," sprieda tautas kalpi.

Apstiprina izsoles rezultātu

Apstiprināja nekustamā ipašuma "Katlumāja", kas atrodas

Krišjānos, izsoles rezultātus, nosakot par izsoles uzvarētāju

Juri Kaņku.

Objektu viņš nosolīja par augstāko cenu – Ls 3530.

Izdara grozījumus dotācijas sadalījumā

Izdara grozījumus piešķirtas vienreizējās dotācijas Balvu novada infrastruktūras attīstībai sadalījumā: Briežuciema pagastam atlikušos neizlietotos līdzekļus Ls 4942,58 un izlietotos neatbilstoši mērķim Ls 413 izmantot Balvu pamatskolas renovācijas darbiem; Balvu pagastam atlikušos neizlietotos līdzekļus Ls 21841,88 izmantot Balvu pamatskolas renovācijas darbiem; Tilžas pagastam atlikušos neizlietotos līdzekļus Ls 14119,98 izmantot Balvu pamatskolas renovācijas darbiem. Papildināja Tilžas pagastam piešķirtas vienreizējās dotācijas izlietojuma objektu ar Tilžas pirmskolas izglītības iestādes telpu remontu – Ls 3100. Balvu novada pašvaldības izpilddirektore I.Kaļva deputātiem paskaidroja, ka neviens pagasts nav apdalīts: "Lidzvērtīgu summu pagasti sanēma tehnikas iegādei vai pagastos notikušajos būvniecības darbos."

E.Gabranovs

Īsumā

Vācijas skolēni ciemojas Viļakā

No 22. līdz 27. augustam Viļakas Valsts ģimnāzija uzņēma delegāciju no Lollar skolas Vācijā, kas atrodas Hessen apgabalā netālu no Frankfurtes pie Mainas. Ģimnāzijā viesojās vienpadsmīt cilvēku delegācija (9 skolēni un 2 skolotāji). Kopā ar Viļakas skolēniem ciemīgi piedalījās dažādās darbnīcās un ar interesu devās vīlācēnu organizētajās ekskursijās, kā arī piedalījās sporta aktivitātēs.

Turpinās studijas Sanktpēterburgā

Augustā mājās ciemojās bijušais Balvu vidusskolas absolvents, Sanktpēterburgas Valsts politehniskā institūta Inženierbūves fakultātes tagad jau otrā kursa students Nikita Mieriņš. Ar labām sekਮēm pabeidzis pirmo institūta kursu un nostrādājis ģeodēzisko praksi, savu vienīgo brīvo vasaras mēnesi jaunietis veltīja darbam purvā tepat Naudaskalnā. "Dzīve Sanktpēterburgā ir dārga, nauda vajadzīga," smej Nikita. Viņš atzīst, ka pirms mācību gads institūtā bija diezgan saspringts, tādēļ brīva laika pilsētas izpētei, kultūras pasākumu apmeklēšanai un citām izklaidēm bija maz. Arī šogad Krieviju piemeklējusī karstā vasara bija diezgan grūti panesama. Toties nākamgad, kad lekciju grafiks būs nedaudz brivāks, Nikita cer vairāk pievērsties sportam un kultūras dzīvei.

Iepazītas caur maņām

Laikā no 16. līdz 22.augustam pie Balvu jauniešiem no organizācijas "Raibais kaķis" ciemojās viesi no Igauņijas, Itālijas, Ungārijas un Turcijas.

Izmantojot neformālās izglītības paņēmienus, septiņu dienu laikā dalībnieki ieguva noderīgas iemaņas un zināšanas. Katrā diena tika veltīta kādai no cilvēka maņām. Ožas dienā jaunieši ciemojās Susāju pagasta "Vēršukalnā", kur kopā ar namamāti cepta maizi. Garšas dienā dalībnieki rosijās Balvu Valsts ģimnāzijas mājturības kabinetā, kur gatavoja dažādu valstu nacionālos ēdienus, bet pēcpusdienā Vecajā parkā vārija zupu. Kāda cita diena bija veltīta taustei. "Uzreiz pēc brokastīm sākās mācības, kas turpinājās līdz pat septiņiem vakarā. Dalībnieki mācījās gatavot sapņu kērājus, atslēgu piekariņus, bumbiņas, ar kurām ērti žonglēt, zīmodziņus un ledus-skapja magnētus, bet vakarā katrs prezentēja savu valsti," stāsta pasākuma dalībniece K.Sprudzāne. Savukārt "Redzes dienas" pirmo daļu jaunieši aizvadīja Balvu Mākslas skolā. Līdztekus zimēšanai uz T-krekliniem, ielas un papīra, dalībnieki no Latvijas, Igaunijas, Itālijas, Ungārijas un Turcijas apspreeda tādas tēmas kā - subkultūru izskats un uztvere, grafiti, jauniešu mode un ārējais izskats. Pēcpusdienā visi apmeklēja Balvu muzeju un mācījās zīmju valodu. Sestdien viņi mācījās dejot latviešu tautas dejas un pameklēja Balvu novada svētkus. Pēdējo dienu jaunieši veltīja padarītā izvēršanai.

Cienājas ar pašu ceptu maizi. Viena no nepārastākajām nodarbēm ārvalstu jauniešiem likās maizes cepšana Vēršukalnā. Itāli, Ungāri un Turki ar interesi nobaudīja ne vien pašu cepto baltmaizi, bet arī rupjmaizi, ko ēda pirmo reizi mūžā.

Nepalaid garām

Esi neformāls, piedalies konkursā

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra izsludina video konkursu jauniešiem no 13 līdz 30. gadiem "Esi neformāls". Konkursā jāiesniedz video par tēmu "Iemūžini savu neformālās izglītības pieredzi". Video sižetus var iesūtīt līdz 1. oktobrim. Sīkāk par konkursa noteikumiem uzziņāsi, apmeklējot mājaslapu www.jaunatne.gov.lv.

Pieredze

Rugāju jaunieši negarlaikojas

Jau trešo gadu Rugājos darbojas Jauniešu iniciatīvu – interešu centrs. Viss sākās ar mazu telpīnu Rugāju tautas namā, kurā izvietots dators un dažas galda spēles. Tagad jauno rugājiešu rīcībā ir visa kādreizējā tautas nama ēka, bet brīvā laika pavadīšanas iespējas krietni dažādojušas.

Jauniešu iniciatīvu – interešu centra mērķis ir radīt labvēligus apstākļus jauniešu intelektuālajai un radošajai attīstībai, kā arī nodrošināt lietderīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas. 2008. gadā viss sākās ar domu iekārtot telpu, kurā bērni un jaunieši varētu saturīgi pavadīt brīvu laiku, gaidot autobusu pēc skolas. Šim nolūkam nolēma izremontēt vienu tautas nama telpu un iegādāties datorus, datorgaldus, galda spēles un novusu. "Iespēju bija diezgan maz, bet ikdienā vērojot, cik aktīvi bērni apmeklē centru, un uzklasot viņu vēlmes, sāku meklēt iespējas, kā piesaistīt lidzekļus jauna inventāra iegādei," par centra attīstībā ieguldīto darbu stāsta tā vadītāja Līga Kravale. Lai realizētu bērnu un jauniešu vēlmes centra iekārtošanai, L.Kravale izmantoja savas projektu rakstītājas prasmes. "Mēģinot, mācoties un jautājot padomus speciālistiem, esmu iesniegusi piecus dažādus projektus," stāsta centra vadītāja. Atbalstu guvuši divi no tiem.

Jauniešu centra pastāvēšanas laikā ievērojami uzlabojusies tā materiālā bāze – iegādāts jauns sporta inventārs, tenissa galds, Dj aparātūra, mūzikas centrs, da-

Pie datora. Joprojām viena no populārākajām brīvā laika izklaidēm jauniešiem ir internets.

tori, printeris, kopētājs, jaunas dator-programmas, projektors, ekrāns ar statīvu, inventārs vides sakopšanai, jaunas mēbeles, dažādas spēles, grāmatas un enciklopēdijas.

Iniciatīvu centrs nodarbina jaunos rugājiešus pat vasarā. Jaunieši to novērtē atzinīgi. "Tā vietā, lai *slipētu* ielas, mums ir iespēja izmantot interneta pakalpojumus, pakavēt laiku, spēlējot galda tenisu, izmēģināt savus spēkus novusā. Tagad pēc skolas būs daudz vairāk iespēju arī citām aktivitātēm. Mūs piesaista viss jaunais," atzīst centra pastāvīgie apmeklētāji Santa, Signe, Oskars un Nauris. Viņi atklāj, ka labprāt darbotos centrā arī

vakara stundās, kā arī piedalītos tematiskajos vakaros.

"Vasara aizskrējusi vēja spārniem, aiznesot rekordlielu karstumu, negaisus, dažādas nebūšanas... 1. septembrī iesāksim jaunu darba cēlienu. Esam vēl mazi, tomēr mūsu idejas ir lielas! Turpināsim meklēt iespējas pilnveidoties! Vēlos, lai arī nākotnē centrs piepildās ar jautrām bērnu čalām, jauniešu asprātībām un darbiniekim, kuri uz darbu nāk ar prieku! Novēlu skolēniem saglabāt 1. septembra līksmi, zināšanu kāri un darba prieku visu cauru gadu, bet vecākiem un skolotājiem – sapratni un izturību!" novēl centra vadītāja L.Kravale.

Balvu jaunieši atjauno baznīcu

Jau otro gadu pēc kārtas programmas AWARD jaunieši no Balviem vienu augusta nedēļu pavadīja Kārsavā, kur atjaunoja luterānu baznīcu.

Par darbu – zelts

Darbos piedalījās vienpadsmīt jaunieši. Programmas dalībnieki Laura Mozule, Liene Misiņa, Katrīna Sprudzāne no Balviem un Edgars Pundurs no Briežuciema par paveikto cer saņemt AWARD programmas zelta līmena nosīmītes un sertifikātu. Vairāki jaunieši Kārsavā strādāja jau otro gadu pēc kārtas. Piemēram, Laura Keiša pērn piedalījās baznīcas atjaunošanā, lai saņemtu zelta līmeni, bet šogad uz Kārsavu atkal devās, lai pavadītu nedēļu kopā ar draugiem, turklāt paveicot ko labu un citiem noderīgu.

Jaunieši nemaz neskumst, ka pludmales un sauļošanās vietā izvēlējušies darbu bez atlīdzības. "Kur vēl labāk var nosauļoties, kā strādājot! Un draugu pulkā pat grūtākie darbi pārvēršas par smiekliem un atpūtu," pārliecītāji jaunieši. Lieki piebilst, ka nedēļu Kārsavā viņi pavadīja par saviem līdzekļiem, bet remontdarbi notika par draudzes naudu.

Melnī kā nēgeri

Sakristejas telpā aiz baznīcas altāra padomju gados bija ierīkota kurtuve. Divu dienu laikā jaunieši šo telpu atbrīvoja no kieģeļiem un atkritumiem, nojauca krāsnis un visu iztīrija, lai vēlāk te varētu ierīkot apsildāmu telpu, kur ziemā

Māksligais iedegums. Pēc bijušās kurtuves tīrišanas jauniešus sedza melnu putekļu kārtu, ko viņi vēlāk nomazgāja tuvējā ezerā.

noturēt dievkalpojumus un draudzes saietus. Telpa bija putekļu pilna, tādēļ pēc tīrišanas jauniešus nevarēja ne pazīt – melni kā nēgeri! Nedēļas laikā viņi paveica arī citus svarīgus darbus. Puiši iestikloja izsistonos logus, samūrēja nobrukušo piebūves sienu, savām rokām izgatavoja vākus kanalizācijas akām. Viņi atzīna, ka apguvuši daudzas jaunas saimniecības prasmes, jo, dzīvojot pilsētā, nav iespēju iemācīties, piemēram, griezt stiklu vai mūrēt. Meitenes veica

generāltīrišanu baznīcas iekštelpās, populēja tikko no Vācijas atvestās vara griestu lampas, lai pavīsam drīz tās greznotu baznīcas galveno zāli.

Kārsavas luterānu draudzes vadītāja Aina Zandere stāsta, ka darba pie baznīcas atjaunošanas vēl ir daudz. Draudzē pārsvarā ir vecāki gadagājuma cilvēki, kuru spēkos nav paveikt smagos viru darbus, tādēļ jaunieši nāk kā svētība un cerība, ka pēc gadiem baznīcu izdosies atjaunot pilnībā.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Pieredzi lūkojot

Purva ogām garantēts noiets

Rugāju novada zemnieku saimniecība "Dālders" pārliecinājusies, ka viņu nodarbošanās ogu un dārzenu lauciņā bijusi pareizā darba izvēle. Strādājot devīto gadu ar dzērvenēm un krūmmellenēm, iekopta plaša purva teritorija. Mājās izaudzēta bagātīga gurķu raža plēves siltumnīcās. leguldītajam darbam ir atdeve, jo saimniecības lauku produkcija ir pieprasīta un novērtēta, tai ir garantēts noiets. Saimnieki varētu vien vēlēties, lai iespētu paši strādāt vēl vairāk, kāpinot produkcijas apjomu, jo tam ir pieprasījums.

Novāc trīsreiz sezonā

Sandra Pайдere ikdienas darbā ieguvusi pieredzi, kā apieties ar stādījumiem, kas aug un ražo skābā augsnē. Kopumā purvā aug ogu stādījumi vairāk nekā 18 hektāru platībā. Dzērveņogu plantācijas tādas, ka prieks skatīties - tīras no nezālēm, un jau sārtojas gaidamajai rudens ražai. Dzērveņogas ķiršu lielumā. Pēdējos gados saauguši arī krūmmelleņu stādījumi. Ari to izvēlē un kopšānā vajadzīgas zināšanas, jo ir gan zemie stādi ar sīkākām ogām, un ir lielie krūmi ar ogām īkšķa naga platumā. Šovasar Sandra ar savējiem ievākusi ap trim kilogramiem zilo ogu, rēķinot vidēji no viena krūma. Viņas atzinā, ka šķirnei 'Patriots', ko zemnieku saimniecība audzē purvā, tas ir visai dāsns ražīgums. Ogas šosezon lasīja ar rokām trīs reizes, jo tās nogatavojas pakāpeniski. Atmiņā arī pērnā gada pieredze, kad krūmmellenes ievāca vēl biežāk – piecas reizes sezonā. Sandra atklāj, ka ogas pārdeva tirgū Gulbenē, bet vairums ražas tomēr nonāca Rīgā, vairumtirdzniecības bāzē. Ogu fasēšana prasīja rūpīgu darbu, tās atbilda pirmajai šķirai, un līdz ar to arī cena bijusi ļoti laba. Uz vietas ogas varēja iegādāties arī vietējie un apkaimes pagastu iedzīvotāji, kuri interesējās par šo iespēju. Diemžēl Balvu tirgū ogas neparādījās, jo aizņemtības dēļ, kā atzīst Sandra, pašiem nav laika tur būt. Nolasīto ogu realizācijas laiks ir visai iss – viena nedēļa. Tādēļ saimnieki strādāja ļoti spraigi – pa dienu darbs purvā, pēc tam šķirošana, naktī produkciju nogādāja tirdzniecības punktā, no kura tā tālāk aizceļoja uz veikalui, nonākot pie pircējiem.

Zemnieku saimniecības atradums ir prasme bez problēmām sezonas laikā pārdot saražoto. Par šo jautājumu galva nav jālauza. Sandras darba pieredze sniedz vienkāršu un labi saprotamu atzinu: "Jābūt labai kvalitātei, pircējs tad atradīsies vienmēr." Galvenās realizācijas vietas ir tirdzniecības bāzes ārpus Balvu novada robežām.

Saimniecības vārds tur pazīstams arī citu ražojumu sakarā – jo "Dālders" ved arī zemplēves siltumnīcās saražotos gurķus un tomātus. Saimniecība iedibinājusi un izveidojusi ilggadējus kontaktus, noslēdzot ligumus par preču piegādi uz pieciem gadiem. Zemnieces atziņa arī tā, ka zemniekiem jāspēj sevi pierādīt un popularizēt ar iespējami vairākiem produkcijas veidiem. Tas

Foto: M. Sprudzāne

Purva saimniece. Sandras Pайдeres darba ikdiena devīnu gadu ilgumā bijusi pieskaņota purvam, apgūstot un apstādot visu zemnieku saimniecības īpašumā esošo platību.

Foto: M. Sprudzāne

Dzērveņogas. Pirmais dzērveņogu ražu varēs novākt pēc pāris nedēļām. Sandra dos darbu jau zināmajiem talciniekim, kuri sevi pierādījuši kā pacietīgus un labus ogotājus.

apliecina viņa varēšanu un ceļ godā pašu ražotāju. Tādēļ Sandrai Pайдerei padomā ir izvērst vēl kādu augļkopības nozares ražotni. Viņa ir iestādījusi augļu dārzu.

Krūmmelleņu pieredze

Tā kā purva augsne ir skāba – ph limenis ir 2,7, Sandra par piemērotāko starp krūmmelleņu šķirnēm izvēlējās ogu krūmus 'Patriots'. Salīdzināšanai der atcerēties, ka gurķiem vajadzīga augsne vismaz ar ph 6,5. Pirmajā gadā uzņāca bargs sals, un pie mīnus 38 grādiem iestādīto krūmu augšdaļas pamatīgi nosala. Pieredze rādīja, ka par nosalšanu gan nevaja-

augums, augšanas apstākļi, ražošanas laiks), kā arī zemes skābumu. Krūmmellenes jāstāda tīrā (skābā) purva kūdrā, augsni var atnest arī no meža, ko iepilda vismaz kvadrātmetra platībā. Tādu augsni uzliek arī ap stādu virspusē. Mēslo divreiz gadā ar rododendriem domāto mēslojumu. Ziemošanai krūmi nav jāpiesedz. Pavasarī nogriež apsalušos zarus.

Ciemīni purvā

Devīnu gadu laikā visa saimniecības "Dālders" īpašumā esošā purva platība izkopta un aizstādīta. No vienas puses, protams, gandarijums par tādu darbu, kas nesis augļus. Taču Sandra arī atzīst, ka visi jaukākie gadalaika mēneši diemžēl viņiem aizrit purvā. Neko darīt, tāds ir šīs zemnieku saimniecības izvēlētā darba virziens.

Skatīt purva plantācijas ved arī cieņītus. Nesen iegriezās velotūristi no Igaunijas, aizvadītajā nedēļā pa purvu staigāja pašvaldības darbinieki no Somijas. Sandra teic, ka purva apmeklējums cilvēkus pārsteidz, un varbūt kāds redzēto atcerēties, sāks vairāk interesēties par purvā iespējamajiem ražošanas virzieniem un Latvijas preci.

"Mums ir noslēgti ilglaičīgas darbības ligumi, un preču pieņēmēju interesē visi produktas veidi, kādus ražojam."

Īsumā

"Latraps" pārskata pakalpojuma cenas

Izvērtējot jaunās sezonas attīstību un to, ka lielas graudaugu platības joprojām ir nenokultas, bet pēdējo nedēļu laikā Latvijā aizvien biežāk list lietus, negatīvi iespēdojot ražas kvalitāti un mitruma rādītājus, kooperatīvs "Latraps" pārskatījis izmaksu aprēķinus savos pieņemšanas punktos un pieņemis lēmumus par kaltēšanas pakalpojuma izcenojumu samazināšanu. "Elejā, Barkavā, Stendē un Vārmē lauksaimnieki var lētāk izkaltēt rapšus, kuru mitrums pārsniedz 16%. Kaltēšanas izcenojums uz tonnas procentu būs par 1,12 latiem mazāks nekā iepriekš. Kviesīšiem pie mitruma, kas lielāks par 22%, kaltēšanas izmaksas tiek samazinātas par 1,09 latiem uz tonnas procentu," norāda kooperatīvās sabiedrības "Latraps" graudu nodalījas vadītājs Andris Dancis.

Šogad uz pusi mazāks graudu pievedums

SIA "Tilžas rapsis" vadītājs Vilnis Dzenis savukārt atzīst, ka pagādām nav domāts pārskatīt cenas par graudu kaltēšanu, jo tās tikušas samazinātas jau iepriekš. Viņš atzīst, ka viss atkarīgs no atvestā rapša un graudu kvalitātes – jo produkcija sausāka un tīrāka, jo pakalpojuma cena zemāka. Graudu pīrmapstrādes punkta šīgada pieredze gan ir paskarba - līdz šim uzņēmums pieņemis tikai pusi rapša un graudu tonnāžu, salīdzinot ar pērnā gada sezonas graudu birumu. Iespējams, šāda proporcijas starpība arī saglabāsies. Graudi šogad izaugaši pasīki, ražīgums ievērojami zemāks. Piedevām lielu skābi vairākām zemnieku saimniecībām nodarijusi daba. Viesulis ar krusas graudiem nopostījis arī paša Viļņa Dzeja 35 hektāru vasaras rapša lauku. Viesulis bijis tik brāzmainis, ka palikuši tikai stiebri ar tukšām pākstīm. V.Dzenis šajā laukā lēš vismaz 6 tūkstošu latu zaudējumu, kam jāpieskaita vēl izdevumi par tīruma turpmāko apstrādi. Viņa atzinā: "Zemnieks nedriks būt tik paļavīgs, viņam jāmācās no iepriekšējo gadu kļūdām. Šīgada lauksaimnieku lielākā kļūda bija pajautīties tikai uz vienu rapša šķirni. Katrs ražas gads diemžēl ir citādāks."

Prezentēs "Zaļās karotītes" produktus

Latvijā Valsts Agrārās ekonomikas institūts 15. Starptautiskās pārtikas izstādes "Riga Food 2010" laikā rīko konkursu "Zaļās karotītes produktu parāde 2010." Tajā aicina piedalīties visus zaļās karotītes produktu ražotājus. Konkursa mērķis ir prezentēt sertificēto produktu "Kvalitatīvs produkti Latvija" ražotāju labo praksi sabiedrības labklājības veicināšanā, līdzatbildību par vidi, kā arī noskaidrot uzņēmumu labo pieredzi, izaugsmi, sasniegumus, ražošanas rezultātus un sabiedriskās darbības šajā gadā. "Kvalitatīvs produkti Latvija" ražotāju paveikto 2010. gadā žūrija vērtēs četrās nominācijās - atbildīgākais uzņēmums vides jautājumos, saliedētākās komunikācijas uzņēmums, straujāk augošais apjoms Latvijas tirgū un līdzdalība sabiedrībai nozīmīgos jautājumos. Konkursa uzvarētājus noskaidros 8. septembrī izstādes "Riga Food 2010" oficiālās atklāšanas ceremonijas laikā.

Kā zināms, zaļās karotītes produkti izceļas ar daudz augstākām nekaitīguma prasībām pārtikas aprītē, ko apliecina to sertifikati, kā arī ikgadējie produkta ķimiskie, mikrobioloģiskie un organoleptiskie testi. Kādus zaļās karotītes produktus pazīst un izvēlas mūsu pircēji? Novada lauku konsultante Biruta Bogdane Bērzpilī atzīst, ka iepirkoties pievērš uzmanību produktu etiķetēm un arī zaļās karotītes simbolam. Visbiežāk viņa iegādājas zaļos jogurtus un rupjo maizi, kas izceļas ar labu garšu. Arī Skaidrite Šaicāne no Medņevas teic, ka gan pati, gan pārējie ģimenes locekļi izvairās iegādāties lielveikalos it kā pievilcīgo, taču sakīmizēto pārtiku, un pievērš uzmanību zaļās karotītes simboliem. Ģimene veikalos gan pērk visai maz produktu, jo viņiem nav vajadzības to darīt. Pašiem ir sava bioloģiskā lauku saimniecība, kurā saražo gandrīz visu ēdienreizēm nepieciešamo. Saimnieci ir pat sava jogurta gatavošanas recepte, kurā visas izejvielas atrodas pašu lauku sētā, un galaiznākumā produkts sanāk veselīgs un garšīgs.

Īsumā

Apmeklē atvērto durvju dienu

Aizvadītā pirmadiena Balvu Valsts ģimnāzijā bija atvērto durvju diena. "Šī diena ir īpaša, lai rādītu sasniegto, dalitos pieredzē un domātu par nākotni. Iepazīsimies ar modernajām tehnoloģijām, kas pieejamas un izmantojamas stundās. Mācību stunda vairs nav izrāde, kurā darbojas tikai skolotājs!" uzsvēra ģimnāzijas direktors V.Šunčevs. Viņš aicināja pedagogus neapstāties pie sasniegtā un vēlēja veiksmīgu darbošanos gan atvērto durvju dienā, kad notika arī dabaszīnātu un matemātikas skolotāju radošo darbu prezentācija, gan jaunajā mācību gadā. Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja I.Tiltiņa atzina, ka prieks redzēt vienkopus gandrīz visus mūsu skolu matemātikas, fizikas un ķīmijas skolotājus. "Skolēniem šie mācību priekšmeti nav tie mijākie, jo tajos daudz jādomā, jāizprot un jāmācās. Patīkami, ka valstī domā, kā mācību procesu padarīt interesantu," uzsvēra I.Tiltiņa. Viņa vēlēja pedagogiem radošu dienu un vēl radošāku pieeju darbā ar skolēniem. Atvērto durvju dienas aktivitātēs turpinājās trīs telpās, kur vienā kabinetā strādāja matemātikas, otrā – astronomijas, informātikas un vides izglītības, trešā – bioloģijas, ķīmijas, fizikas un dabaszīnātu skolotāji. Matemātikas skolotāji, piemēram, skatījās prezentācijas par paškontroles uzdevumu komplektiem algebrā un ģeometrijā, izglītojamo mācīšanās motivācijas veicināšanu un veidošanu, izdales materiāliem un uzskates līdzekļiem, kā arī citiem aktuāliem un ar šo mācību priekšmetu saistītiem jautājumiem. Skolotāji iesaistījās radošo darbu vērtēšanā un kopā ar skolēniem piedalījās atjautības uzdevumu risināšanā.

Foto - A.Socka

Skolēni. Atvērto durvju dienu Balvu Valsts ģimnāzijā apmeklēja vairāki jaunieši, kuri ar septembri uzsāk mācības šajā mācību iestādē. Jaunieši piedalījās radošo darbu prezentācijā, klausījās skolotāju stāstījumā un iesaistījās kopīgā darbā. Katrs no viņiem iepazinās ar aprīkojumu un informācijas tehnoloģijām, kas skolēniem pieejamas mācību darbā.

Grāmata

Katrai saimniecei pa spēkam

Laikā, kad vācam ogu, augļu un dārzeņu ražu, rodas jautājums, kā to saglabāt ziemas periodam. Labs padomdevējs ražas krājumu gatavošanā būs "Apgāda Zvaigzne ABC" nesen izdotās četras grāmatas: "Salāti, biezeņi, mērces", "Kompoti, ievārijumi, sulas", "Neparastas ievārijumu receptes" un "Marinēšana, skābēšana, sālīšana". Tās vispirms piesaista ar savdabīgo izskatu, proti, grāmatas ir burciņu formā. Ievadā lasāmi vērtīgi padomi, kas jāņem vērā, gatavojot krājumus ziemai. Piemēram, "lai iegūtu konzervus ar labu garšu, nedrīkst pievienot daudz etiķa, savukārt konservi ar mazu etiķa daudzumu bojājas, tādēļ tie jāpasterīzē. Etiķa vietā var lietot citronskābi, kam ir maiņgāka garša." Pie katras receptes, kas ir samērā vienkāršas un pa spēkam katrai saimniecei, redzama krāsaina fotogrāfija ar pagatavoto, piemēram, ievārijumu vai kompotu. Gatavojot kompotu "Brūklenes savā sulā", nepieciešamās izejvielas ir ogas un cukurs (uz 3 kg ogu jānem 1 1\4 kg cukura). Ogas pārlasa, nomazgā, liek katlā vai māla podā un ievieto cepeškrāsnī. Kad no ogām izdalās sula, uzber cukuru un sautē vēl 20 minūtes. Karstās brūklenes liek izkarsētās burkās, burkas aizvāko un atstāj atdzist. Grāmatas par krājumu gatavošanu ziemai var iegādāties "Apgāda Zvaigzne ABC" grāmatnīcā Balvos, Brīvības ielā 57.

Aktuāli

Izskan augusta konferences

Ierasts, ka ik augustu mūsu novadu kuplā pedagoģu saime pulcējas kopā konferencē, lai smeltois idejas un uzzinātu aktualitātes, kas palīdzēs ar sparu un enerģiju uzsākt jauno mācību celienu.

Saticību, kārtību un gaisus cilvēkus

Viljakas novada izglītības darbinieku konference notika 27.augustā. Tā sākās ar skolēnu muzikālajiem priekšnesumiem, kas prieceja ar profesionālitāti un atbilstību skolas tēmai. Plenārsēdē uzrunas teica pārstāvji no novada, citām izglītības iestādēm un Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM). Viljakas novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Sarmīte Šaicāne pedagogiem ar dzejas rindām atgādināja, ka augustā, piemēram, zvaigznes pārtop par asterēm dārzā. Augsts ar vēju zvaniem sauc uz skolu. Viljakas novadā sāk darbu bērnu un jauniešu sporta skola, Rekavas vidusskola atvērtas neklātienes programmas, tuvākajā laikā novadā sāks strādāt psihologs un datorspecialists. "Lai jaunais mācību gads nāk apgarotības pilns, lai tas ir radošs un veiksmīgs, lai sokas darbi, stipru veselību, neizsīkstošu garu, lai jūsu mazajās ģimenēs un lielajās skolu ģimenēs ir saticība, kārtība, bet apkārt – labi, gaiši cilvēki," vēlēja S.Šaicāne. Ar atziņu, ka jaunais mācību gads gaidāms labs, jo gatavojas āboli un aug sēnes, pedagogus sveica Viljakas Valsts ģimnāzijas direktore Ilze Strapcāne. Savukārt Viljakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs uzsvēra: "Nepārtraukti saskaņāmies ar jauninājumiem un inovācijām, bet neaizmirsīsim, ka jābalstās uz pamata un fundamentālam vērtībam. Ģimene pamats visam ir labs tētis un laba mamma." Domes priekšsēdētājs aicināja paskaitīties uz dabu, vai, piemēram, rudens mēž iesākties citā laikā, un neaizmirst dzīves pamatlīetas. S.Maksimovs atzina, ka skolotājs ir cilvēks ar savu attieksmi, radošu garu, kurš atstāj paliekošas sekas uz bērniem. Par aktualitātēm izglītības jomā runāja IZM parlamentārais sekretārs Rolands Broks. Viņš uzsvēra, ka līdz ar teritoriālo reformu palielinājies IZM darba apjoms, jāstrādā ar 109 novadiem un 9 pilsetām. Jebkura skola domāta audzēkņiem. Gandrīz puse no visiem skolēniem (45%) mācās Rīgas skolās. Sākumskolas klasēs visā Latvijā šajā mācību gadā, salīdzinot ar aizvadīto gadu, gaidāms neliels skolēnu pieaugums (+1010), bet pārējās klasēs skolēnu skaits samazināsies (-5500). "Būtiski, lai bērni priekšlaikus nepamestu izglītības sistēmu, bet turpinātu mācīties. Un joti svarīga ir izglītības kvalitāte," uzsvēra R.Broks. Šajā mācību gada izglītības saturā būtisku izmaiņu nav, bet nākamgad tās gaidāmas. Piemēram, angļu valodu skolēni 2011./2012.mācību gadā sāks apgūt no 1.klasses.

Izglītības attīstības centra pārstāvē Ilze Saleniece aicināja skolotājus mainīt skatu uz mainīgo pasauli. Viņa atzina: "Kad mācījos vidusskolā, vecāki un skolotāji man teica, ka svarīgi zināt matemātiku, dzimto valodu un kādu svešvalodu. Jaujājums: ja es mācītos vidusskolā šobrīd, vai ar to pietiktu? "Joti daudz kas dzīvē šajā laikā ir mainījies. Agrāk, piemēram, skolēniem nebija mobilo telefonu, nebija pieejams internets. Pasaule bija, tā teikt, šaurāka." I.Saleniece uzsvēra, ka aktuāli ir domāt, kā labāk dzīvot labākā pasaule.

Sumina Viduču pamatskolas direktori. Vilakā un Balvos vairākiem pedagoģiem par sasniegumiem darbā pasniedza Atzinības rakstus, kā arī sveica jaunos pedagogus un goda viesus.

Foto - A.Kissarova

Foto - A.Socka

Radošo darbu prezentācijā. Latviešu valodas un literatūras skolotāji sekoja līdzi piecām prezentācijām, izvērtēja un katrai no tām piešķira vērtējumu piecu ballu skalā.

Tikai kopā strādājot, var panākt izmaiņas sabiedrībā.

Konferences otrajā daļā notika pedagoģu darbs grupās. Tajās pārrunāja metodisko apvienību darbu un aktualitātes, kas attiecas uz katru mācību priekšmetu.

Stundās svarīga spēles metode

30.augustā uz starpnovadu izglītības darbinieku konferenci Balvu Valsts ģimnāzijā pulcējās Balvu, Baltinavas un Rugāju novadu skolotāji. Rīts sākās ar pedagoģu radošo darbu prezentācijām. Piemēram, latviešu valodas un literatūras skolotāji varēja aplūkot piecu pedagoģu – Larisas Krištopanova, Vitas Romanovskas, Aijas Dvinskas, Ilgas Petrovas un Rudites Priedeslaipas – sagatavotos radošos darbus, ko prezentēja pašas autores. Skolotāji no katras prezentācijas varēja smeltīties idejas un paņemt kādu vērtīgu atziņu, padomu vai ierosinājumu savam tālākajam darbam. Balvu Valsts ģimnāzijas skolotāja R.Priedeslaipa, uzsvērot, ka literatūra ir viens no mākslas veidiem, stāstīja par vizualizācijas metodes izmantojumu literatūras stundās. Uzzīmētais skolēniem ilgāk paliek atmiņā, nekā izlasītais, un iegūtā informācija līdz ar to klūst vieglāk uzverama. Piemēram, mācot E.Virzās "Straumēnus", skolēni var zīmēt latviskās mājas modeli. Savukārt, apgūstot dzeju, var veidot noskaņu gleznas un dzejoļu ilustrācijas. Vairāki pedagoģi prezentācijās uzsvēra spēles metodes izmantošanas nepieciešamību mācību stundās. Skolotāja I.Petrova, mācot gramatiku, stundās izmanto spēli, kas nedaudz atgādina visiem zināmo "Cirku". Spēles kauliņu vietā var izmantot pogas, jāizdomā jautājumi, un spēle uz papīra lapas var sākties. Skolotāja A.Dvinska literatūras

Fakti

- **Neviene skola bijušā Balvu rajona teritorijā netiek slēgta.**
- **Ar 1.septembri Balvu novada skolās uzsāk darbu 3 jauni pedagoģi: Edgars Kalva, Evija Kaša un Alīna Zelča.**

stundās izmanto improvizācijas spēles. Katras improvizācijas spēles pamatā ir daiļdarba kompozīcijas shēma. Šīs spēles, piemēram, "Stāsts pa vārdam", kur skolēni veido stāstu, katrs pasakot vienu vārdu, attīsta prasmi fantazēt un iztēloties. Skolotāja L.Krištopanova dalījās pieredzē par diskusijas metodes izmantošanu stundās. Diskusija nav svešu domu citēšana, tā nav pavirša saruna par lietām, tās nav debates, kur viens cēnas uzvarēt. Diskusijas metode prasa neiejaukties, bet tajā pašā laikā nedrīkst atstāt bez uzmanības spriedumu nelogiskumu. Skolotāja V.Romanovska runāja par skolēnu emocionālās un ētiskās pasaules izkopšanu literatūras stundās. Piemēram, apgūstot A.Brigaderes "Sprīdītī", skolēni veido "Sprīdiša gudrības grāmatu", kur katrs ieraksta iegūto atziņu, un kopīgi noskatās un pārrunā mākslas filmu "Sprīdītī". Apgūstot J.Poruka "Kauju pie Knipskas", svarīgi atbildēt uz jautājumiem: vai ir normāli pazemot otru, vai Cibiņš ir pārkāpis 7.bausli, vai tas ir aktuāli šodien u.c. Lasot dzeju, svarīgi noskaidrot, kādas redzes, dzirdes un sajūtu gleznas tajā var atrast. Skolēniem patīk darboties grupās, piemēram, atveidot dzirdes skaņas.

Pēc radošo darbu prezentācijām pedagoģu darbs turpinājās zālē, kur konferences gaitā skanēja uzrunas, notika sveikšana, debates un koncerts.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Notikumi

Briežuciema Pepija svin pilngadības ballīti

Briežuciemā notika pasākums "Jautrie tēri un jautrās spēles", kura laikā notika savdabīgu un netradicionālu tēru demonstrēšana.

Jau sesto gadu augusta nogalē Briežuciema pagasta bērnus un pieaugušos Pepija (viņas lomā iejutās Sandra Pakalnīte) pulcē uz netradicionālo tēru modes skati un citām jautrām izdarībām. "Šogad Pepija svinēja pilngadību, bet, būdama jautra un nemierīga, nevarēja vien beigt priečaties par saviem astoņpadsmit gadiem, tāpēc 28.augustā vēlreiz nolēma sarikot Pilngadības ballīti," ar smaidu stāsta Briežuciema pagasta kultūras darba organizatore Zita Mežale. Viņa atklāj, ka pagasta iedzivotāji šim pasākumam gatavoja krāšņus un interesantus tērus, lai godam ierastos Pepijas svētkos. Trīsdesmit dažādus tērus demonstrēja modes skatē. Tēru autori ne tikai tos izrādīja, bet arī pastāstīja, ko domājuši ar tēru nosaukumiem. Pepijas ballītē piedalījās, piemēram, Kovbojs, Baltais burvis, Zilā cerību feja, Jautrais skolnieks, Lupatu vīriņš, Eko meitene, Zviedru futbolistu līdzjutejs, vēstniece no Japānas, viesi no dažādām ciltim, Maisa vecis, Bantīte un daudz citu ciemiņu.

"Svētkos parasti ierodas ar dāvanām, tāpēc ansamblis "Pepijas draugu grupa" dāvināja gavīnieci himnu "Pepija – Briežuciema zeltene". Himnas vārdū autore ir Lina Pundure, mūziku uzrakstīja un grupu dibināja Anita Pakalnīte. Nākamajam gadam himna būs jāmācās visiem Jautro tēru dalīniekiem. Pēc

Skan himna "Pepija - Briežuciema zeltene". Briežuciemā dalīniekus piešķirējot bija ieradies ciemiņš no cilts, kuras nosaukumu latvieša mēle nevarēja pat izrunāt.

tēru parades ciemiņi uz asfalta zīmēja Pepijas portretu, bet viņa pati iejutās modeles lomā un pozēja visvisādi – smaidot, guļot uz asfalta, dejojot un visādi citādi izrādoties," piebilst Z.Mežale.

Izrādās, ka, klūstot pilngadīgai, Pepijai darišanu kļuvis arvien vairāk, gaida tālas zemes un daudzi piedzīvojumi, tāpēc gudriniece šogad svētku vadīšanā iesaistīja arī savu labāko draudzeni Anniku jeb Eviju Kašu.

Šogad svētkos varēja ne tikai izrādīt tērus, izdancoties disco ritmos, bet arī braukt ar velokartiem, palēkāt uz batuta un piepūšamajās atrakcijās, nogaršot cekurvati un popcornu. Piešķirējot izmēģināt vietējās izklaides mūmiju tēru gatavošanu. Te gan izgērbšanās sanāca jautrāka par saģērbšanos. Pepija pārbaudīja, vai, piedaloties aktivitātēs, rokas un kājas palikušas savās vietās – proti, samest desmit pilādžogas spainī dažam

labam nemaz tik viegli nevedās. Visi secināja, ka laikam bija piemeties svētku nogurums.

Pepija, kā parasti, svētku noslēgumā jutās laimīga, pagodināta, izpriecājusies, tāpēc katram dalīniekam dāvāja Paldiesiņrakstu ar savu fotogrāfiju, saldušus, arī skolai vajadzīgas lietas, jo beidzot ir sapratusi mācīšanās nozīmi.

Cerams, ka Pepija vārdu turēs un ar draudzenes Annikas līdzdarbošanos jauno tradīciju Briežuciemā turpinās. Arī nākamgad augusta pēdējā sestdienā visiem jāieplāno brīvs laiks, jautra oma!

"Brinos un esmu gandarīta, ka jau sesto gadu bērniem un viņu lielākajiem palīgiem tēru gatavošanā – vecākiem, nepietrūkst ideju un izdomas. Ceram vismaz daļu tēru parādīt arī citos pagasta pasākumos," noslēgumā saka Z.Mežale.

Z.Logina

Vilakas novada domē

26. augusta domes sēdē pieņemtie lēmumi

Piedalīties projektu konkursā

Nolēma piedalīties atklātā projektu konkursā programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" aktivitātē "Plānošanas reģiona un vietējo pašvaldību attīstības plānošanas kapacitātes paaugstināšana". Darbības programmas simtpcentrigi finansēt no Eiropas Sociālā fonda līdzekļiem. Viena vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumenta izstrādes izmaksas ir līdz LS 25000.

Veiks ūdenssaimniecības ekonomiskā pamatojuma izstrādi

Deputāti nolēma veikt tehniski ekonomiskā pamatojuma izstrādi ūdenssaimniecības attīstībai Šķilbēnu pagasta Šķilbanu un Rekovas ciemos.

Piešķir brīvpusdienas skolēniem

Piešķirt finansējumu bērnu brīvpusdienām visiem Vilakas novada pirmsskolu izglītības iestāžu audzēkņiem. Tie būs 18 santimi, jeb pašvaldība apmaksās 30% no 60 santīmiem.

Nodrošinās līdzfinansējumu

Nolēma piedalīties klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansēto atklāto projektu konkursā "Kompleksi risinājumi siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai pašvaldību ēkās" ar projektu "Kompleksi risinājumi siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai Vilakas novada pašvaldību ēkās". Projekta kopējais maksimālais izmaksas LS 750 000. Nodrošinās pašvaldības līdzfinansējumu projekta realizācijā 15% apmērā no attiecīnāmajām izmaksām.

Pieņem, groza un apstiprina nolikumus

Izdarija grozījumus Rekavas vidusskolas un Vilakas Valsts ģimnāzijas skolu nolikumos, apstiprināja Vilakas sociālā aprūpes centra nolikumu, no jauna izstrādāja un akceptēja Vilakas pamatskolas nolikumu. Pedagogu atlases komisijas nolikumu pieņēma jaunā redakcijā.

Z.Logina

Žīguros uzzied rudens ziedu varavīksne

Pēc ilgāka pārtraukuma Žīguru kultūras namā kā atvadas no karstās vasaras un rudenīgs sveiciens 1.septembrī, tikko izskanējusi krāšņā rudens ziedu izstāde.

Izstādes autore, Žīguru kultūras nama vadītāja Valentīna Kājāne stāsta, ka parasti cenšas rīkot izstādi pirms 1.septembra, kas ir kā krāšņs sveiciens šajos svētkos. "Prieks, ka pagasta iedzivotāji arī šoreiz bija gana atsaucīgi un piedāvāja daudz un dažādus ziedus, kas izaudzēti pašu dārzā. Izstādes iekārtošanā aktīvi piedalījās arī vecmāmiņu kluba "Omītes" dalīnieces, bet pavisam ziedus izstādei piedāvāja 19 žigurieši," priečajās V.Kājāne.

Puķes audzē un kopj

Krāšņajā rudens ziedu parādē pārstāvētas dažādu šķirņu, krāsu un formu asteres, dālijas, saulespuķes, samtenes, cinnijas, rūdbekijas, plīvurene, salvijas, sīkziedu gladiola, apskatāmi arī amaranti, enģeltaure, kanna un velnābols. Dažādās rudens ziedu kompozīcijas savā puķu valodā, krāsu un formu bagātībā uzrunā ikvienu. Žigurietes Ilze Šaicāne ar savu mammu un Ina Rēdmānu izstādes skatītāju un savam priekam pat noformējušas atsevišķus galdiņus ar daudzkrāsainām un priedīgām ziedu kompozīcijām no sava dārza. Ziedus izstādei atnesusi arī pati Valentīna: "Puķes ir viens no maniem lielākajiem vaļaspriekiem, par to audzēšanu un kopšanu zinu pietiekami daudz. Kādēļ gan ar šīm zināšanām nepadalīties ar citiem? Bet vispār Žiguru cilvēki ļoti kopj savas mājas un to

apkārtni, tādēļ puķes ir jebkurā Žiguru iedzīvotājā dārzā. Viņi paskatās viens uz otru, noskata labo piemēru, un viens pēc otra top arvien krāšņāki un plašāki ziedu dārzi."

Valentīna vienu pēc otra rāda dažādos ziedus, un par katru no tiem var arī pastāstīt vairāk. Pāris vāzēs izstādē dižojas zemās, lielās un podziņu formas rudens karalienes – dālijas. Viens no retākajiem izstādes eksponātiem, kas ļoti patīk arī pašai izstādes autorei, ir žigurietes Antoņinas Jeromānes atnestā apmāju eiforbija. Vēl šeit pa vienai skatāmas pat lilja, uzpirktīte un malvas, kas parasti zied līdz salnām. Pārziņēt sākušas, bet izstādē tomēr vēl nonākušas arī hortenzijas, eihinācijas un vecie labie flokši. Ar savu neparastumu izstādē ikvienu uzrunā interesants un ne pārāk izplatīts augstitolakss, kas vienlaikus ir gan indīgs, gan ārstniecisks. V.Kājāne zina stāstīt, ka no šī auga ogām var vārīt pat ievārijumu.

Sapnis - audzēt orhidejas

Pati pirmā pagājušās ceturtīdienas rītā izstādē kultūras namā apmeklēja Žiguriete Alla Rēdmāne, kuras ziedi arī skatāmi šajā rudens ziedu parādē. Alla stāsta, ka šogad vairāk pievērsusies samtenēm audzēšanai. "Pagaidām man ir vismaz 15 dažādu veidu samtenes – dažās to sēklas atvedu no Krievijas, citas pirku veikalā. Manā dārzā atradīsiet arī asteres, kas šogad ļoti ātri pārziņēja, gladiolas, rozes un dažādu šķirņu lilijas," stāsta Žiguriete Alla. Viņa atzīst, ka puķes ir

Pirmā apmeklētāja. Pati pirmā izstādes durvis vēra žiguriete Alla Rēdmāne. Apskatot visus atnestos ziedus, viņa secināja: nav viena vislabākā un skaistākā - katrai puķei siks, īpašs skaistums.

kā slimība, jo katru gadu gribas iekopt arvien lielāku un krāšņāku puķu dobi, atrast kādu nerēdzētāku ziedu šķirni. "Mans sapnis ir audzēt orhidejas, kaut gan patīk arī rozes un lilijas. Tās pērku dažādos katalogos, tirgū, arī maināmies ar citām puķaudzētājām, bet vismīlākās un skaistākās tomēr šķiet Saulainās saulespuķes," stāsta Alla.

Patīk arī ciemiņiem

Kā stāsta Žīguru kultūras nama vadītāja

V.Kājāne, rudens ziedu izstādi četru dienu laikā paspējuši aplūkot ne vien paši žigurieši un viņu ciemiņi, bet arī Balvu deju kolektīvs "Luste" un Saldus novada kultūras darbinieki, kas pagājušonedēļ apskatīja Balvu pusī. "Ciemiņi no Saldus ar interesu aplūkoja krāšņos ziedus, pabija sporta deju nodarbībās un izteica sajūsmu par daudzām aktivitātēm, kas notiek mūsu kultūras namā. Par redzēto viņi bija gandarīti, par ko mums liels prieks," saka V.Kājāne.

S.Karavočika

Foto - A.Kirsanovs

Apsveicam!

Medusmēnesi pavadis siltajās zemēs Eiropas dienvidos. Kubulu pagasta jaunieši Diāna Meiere un Imants Auziņš salaulājās 7. augustā Balvu Evanģēliski luteriskajā baznīcā.

Diāna saka: "Var teikt, ka mūs kopā saveda sports, jo gan Imants, gan mans brālis spēlēja Balvu rajona basketbola čempionātā Kubulu pagasta komandā. Es gāju atbalstīt brāli un ievēroju Imantu, bet Imants - mani. Tā mēs soli pa solim, apmeklējot sporta spēles, basketbolistu *tusinu*, ballītes un piedaloties ceļnieku salidojumos, iepazinām viens otru tuvāk un saprātām, ka viens otram esam kā radīti."

Par savām kāzām jaunlaulātie saka: "Tās bija kā aizraujošs un pārsteigumiem bagāts piedzīvojums ar tradicionālām kāzu izdarībām un negaidītiem pārsteigumiem, par ko bija parūpējušies mūsu vedēji. Vissavīlinojotākais brīdis noteikti bija baznīcā, kas tika izgreznota īpaši šim gadījumam, radot svētku noskanojumu gan mums pašiem, gan viesiem. Arī pati laulību ceremonija bija ļoti aizkustinoša un skaista."

Lai iemūžinātu skaisto notikumu, pēc ceremonijas Diāna un Imants devās uz parku pie Balvu muižas, kur notika foto sesija, bet viesi vedēju pavadībā devās uz seno lietu darbnīcu Lāča dārzā. Noslēdzoties foto sesijai sekoja brauciens uz Saipetniekiem, kura laikā neizpalika pārbaudījumi uz tiltiem. Saipetniekos vedēji bija sagatavojuši dažnedažādus pārbaudījumus par bērnību, pusaudža gadiem un jaunību, kurus jaunlaulātie izturēja godam. Atpakalceļā uz svinību vietu ceļu šķērsoja ļoti atraktīvas dāmas, kuras dažādiem paņēmieniem centās aizvilnāt ligavu... taču, paldies Dievam, tas neizdevās.

Kāzu svinības turpinājās Balvu Amatniecības vidusskolā tuvāko draugu un radu lokā. Jāatzīmē, ka svinību vieta bija pārvērsta līdz nepazišanai – ar liliju arkām, taureniem, baltām lentām un grezniem galda dekorēm. Lustēšanās, dejošana, dziedāšana, spēles un atrakcijas turpinājās līdz pat ritausmai. Daudzi kāzu viesi ar stāžu atzinuši, ka šīs bijušas vienas no greznākajām, jautrākajām un skaistākajām kāzām, kādās viņi jekad pabijuši.

Pēc kāzām Diāna un Imants izbaudīja atvainījumu, kavējoties atmiņās par kāzām, un devās uz savu dzives un darba vietu – Rīgu. Tuvākajā nākotnē viņi plāno doties medusmēnesi uz kādu siltāku zemi Eiropas dienvidos.

Gimenes ligzdu vīs dzimtajā pusē. Līdz savā mūža baltākajai dienai – kāzām – medīevietē Karīna Berdnikova un vilcēns Romāns Aleksejevs gāja četrus gadus. Viņi gredzenus mija un viens otram solīja būt kopā priekos un bēdās 21.augustā Viļakas Romas katoļu baznīcā.

Abu jauniešu milasstāsts sākās it kā no nekā. Bijā nedēļas nogale, un Viļakā notika kārtējā diskotēka, kad pie Karīnas pienāca paziņa Juris un iepazīstināja ar savu draugu Romānu. Jau tobrīd Karīna saprata, ka Romāns ir ļoti pievilcīgs un jaiks puisis. "Nevaru izskaidrot, kādēļ tā, bet man ar viņu bija tik viegli, ka šķita – esam pazīstami nevis stundu, bet veselu mūžību. Jau pēc nedēļas Romāns mani aicināja uz pirmo randīnu, kam sekoja otrs, trešais un vēl daudzi citi," atceras Karīna. Gāja laiks, un kādā brīdi jaunieši saprata, ka abiem jādodas uz īriju laimi meklēt. Karīnai tas izdevās, bet Romānam laime uzspīdēja tepat Latvijā, tādēļ uz laiku abiem nācās šķirties. Šķiet tieši lielais attālums pamudināja Romānu bildināt Karīnu. "Protams, jau iepriekš tikām runājuši par kāzām, taču bildinājums šī gada sākumā, kad Romāns ciemojās pie manis īrijā, nāca kā sniegs no debesīm. Es, protams, neapmulsu un teicu "Jā" vārdu," stāsta Karīna. Tad atlīka tikai gatavoties šim skaistajam notikumam. Tikai bija viens... BET – Karīnu un Romānu joprojām šķira lielais attālums. Taču viņi nesaskuma un ātri vien atrada labu risinājumu. "Tā, kā mēs organizējām savas kāzas, šķiet to nav darījis vēl neviens. Mums viss notika *skaipā* internētā – sarunas, kāzu budžeta plānošana, viesu saraksta sastādīšana un daudzas citas ar kāzu organizāciju saistītās lietas. Pat pirmslaulību katehisma mācību apguvvām *skaipā*. Pateicoties dekānam Kornašeckim, Dublinā atrādām latviešu priesteri, kas topošajiem jaunlaulātajiem palīdzēja iziet šo mācību neklātienē. Tas tiešām bija ļoti aizraujoši, jo vienlaikus mācībās *skaipā* piedalījās astoņi pāri!" atceras Karīna.

Tā, pavisam nemanot, pienāca 21.augusta pēcpusdiena, kad Karīna un Romāns oficiāli kļuva par sievu un vīru. Jaunlaulātie saka: "Par savu skaistāko dienu mēs varētu stāstīt daudz un diktī, jo tās bija traki jautras, īstas latgaliešu kāzas ar dejām līdz pirmajiem gaiļiem." Kā jau kāzās mēdz gadīties, neiztika arī bez kurioziem. Viens no tādiem jaunlaulātos sagaidīja brīdi, kad viņi grāsījās atvadīties no viesiem un jau posās uz gulētiešanu. Pēkšņi izrādījās, ka istabas atslēgas, kas bija paredzētas jaunlaulātajiem, kopā ar kādu ciemiņu nejauši aizceļojušas uz Egluciemu. "Neko darīt – gājām atpakaļ pie ciemiņiem un lustējāmies līdz pat rīta gaismībai," atceras Karīna.

Divas nedēļas pēc kāzām Karīna atkal kārto lielās celasomas un pošas tālajā ceļā uz īriju. Viņa saka: "Mūs ar Romānu atkal gaida šķiršanās un vēl viens pārbaudījums. Taču tas būs tikai uz laiku. Kāzu dienā pie Nastrovas ezera iestādījām savu pirmo ozolu, tagad vien atliek parūpēties par pēcnācēju un uzcelt māju. Lai vai kā, vienu es zinu noteikti – savas ģimenes ligzdu mēs visim dzimtajā pusē!"

Jaundzimušie

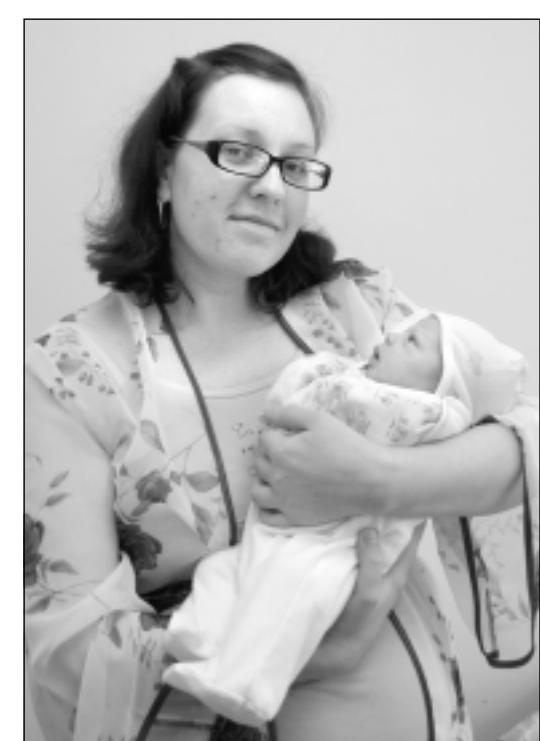
Plānoja tikai un vienīgi meitiņu. 25.augustā pulksten 8.21 piedzima meitenīte. Svars – 3,660kg, garums 53cm. Meitenītes mammai Viktorijai Rogalei-Bondarenko no Rēzeknes šis ir otrs bērniņš, mājās mammu un jaundzimušo gaida tētis un meitiņa Melanija, kurai ir 4 gadi un 5 mēneši. Viktorija saka: "Mēs ar vīru plānojām tikai un vienīgi meitiņu, un atzīsos, ka šajā ziņā ļoti palīdzēja manas zināšanas astroloģijā. Tikpat skaidri, kā to, ka piedzīms meitenīte, zināju arī dzemdiņu datumu. Es prognozēju, ka meitiņa, kurai devām vārdu Nika, nāks pasaulē 25. vai 27. augustā, un, kā vēlāk izrādījās, manas prognozes piepildījās." Viktorijas pirmā meita Melanija dzimus Ludzā, bet tagad šīs slimnīcas dzemdiņu nodala ir slēgta, tādēļ nācās izvēlēties citu slimnīcu. Paklausot savu vecāku- mediku ieteikumam, Viktorija devās uz Balviem. "Līdz šim Balvi man bija sveša pilsēta, toties tagad tā vairs nevar teikt, jo tieši Balvos pasaulē nākusi mūsu otrā meitiņa – Nika," stāsta nu jau divu meitu mamma Viktorija.

Būs Alise. 26.augustā pulksten 13.32 piedzima meitenīte. Svars - 2,970kg, garums 49cm. Meitenītes mamma Līga Balode no Rēzeknes stāsta, ka šis ir viņas pirmais bērniņš. "Jau pirmajā ultrasonogrāfijas pārbaudē uzzināju, ka gaidāma meitiņa, un par šo vēsti ļoti sapriecājos. Tālāk nākamais uzdevums bija izdomāt labāko vārda variantu. Šis process daudz laika nepārēma, jo mums ar vīru Sergeju, kurš nācis no Lazdukalna pagasta, vislabāk patika vārds Alise. Tā mazulīti arī nosaucām," saka Līga. Jaunā māmiņa stāsta, ka meitiņas dzimšanas laiks bija nolikts ap 12.augustu, taču viņa piedzima tikai 26.augustā. "Pirmās dienas pēc noliktā datuma bija trauksmainas, jo nepacietīgi gaidīju, kad pienāks brīdis doties uz slimnīcu. Pēc tam gan nomierinājos," saka Līga. Jaunā māmiņa stāsta, ka pēc atgriešanās mājās no slimnīcas gaidāms vēl kāds jaiks notikums – raudzības. "Ciemīnu būs ļoti daudz, jo Alises dzimšanu visi ļoti gaidīja," stāsta Līga.

Vēl dzimuši:

28.augustā pulksten 15.30 piedzima puika. Svars – 3,110kg, garums 54cm. Puisēna mamma Līga Moisenko dzīvo Kārsavā.

Lappusi sagatavoja S.Karavočika

Laika zīmes

Septembris (Sili, Viršu, Appļāvību mēnesis)

1. septembris - Egidija diena. Šajā dienā skatās, kāds būs rudens.

Ticējumi. Ja jauks 1. septembris – būs jauks viss rudens. Ja lietains, arī rudens būs lietains. Ja sauss un Saulains – arī marts būs sauss un silti. Kāds laiks Egidija, tāds arī Jevdokijā (14. marts).

8. septembris - Mazā jeb Rudens Māra. Senčiem tā bija aitu cērpamā diena. Līdz Rudens Mārai centās no mārkniem izņemt un uz lauku izklāt linus.

Ticējumi. Kad pienāk Mazā Māra – var un vajag rakt visus kartupeļus. No Mazās Māras kļukste vairs neperē, bet uz olām tikai grozās.

22. septembrī sākās un līdz Miķeļiem – 29. septembrim, turpinās Dzelzu nedēļa. Tā bija sējas aizlieguma nedēļa. Rudens sējai līdz Dzelzu nedēļai vajadzēja būt pabeigtai. Dzelzu nedēļas noslēgumu ievadīja Veļu laiks.

Ticējumi. Ja Dzelzu nedēļā vējš pūš no dienvidiem – būs silta un sekla ziema; ja no vakariem vai rītiem – būs mērena ziema; ja no ziemeļiem – auksta. Ja Dzelzs nedēļā vāc kāpostus – tie ir sūri un cieti. No Dzelzu nedēļā ievāktām pīlādžogām darinātam vīnam ir burvju spēks.

Der zināt

Peonijas atkal modē

Septembris ir galvenais mēnesis, kad dārza ar ceru dalīšanu pavairo peonijas vai stāda no profesionāliem audzētājiem iegādātos jaunstādus.

Ne ātrāk par septembra vidu! Katru gadu nākas redzēt, ka peoniju stādus tirgo jau augustā, tāpat pavasarī. Taču peonijas attīstību sāk ļoti agri, tāpēc traucēt cerus pavasarī ir pavism aplam. Cita lieta, ja iepriekšējā rudeni augs iedēstīts kādā konteinerā, bet pavasarī, netraumējot sakņu sistēmu, to iestāda paliekamā vietā.

Kad tad izrakt vecos cerus un sadalit jaunstādos? Ne ātrāk par septembra vidu! Taču gatavot peoniju stādus var vēl visu oktobri. Pamatprasiba ir tā, lai vecajā cerā (sakņu kamolā) būti pilnīgi nobrieduši nākamā gada dzinumi un ziedpumpuru aizmetpi.

Vieta dārzā. Tai jābūt atklatai un saulainai – no saules lēkta līdz rietam. Zema, mitra, applūstoša vai ēnaina vieta peonijām neder.

Augsne un tās sagatavošana. Peoniju audzēšanai vislabāk ir smilšmāla augsne, kas bagātīgi ielabota ar kvalitatīvu kūdras un kūtsmēslu kompostu. Vispiemērotākā ir neitrāla augsnes reakcija (pH 7). Ja peonijas vienā vietā paredzēts audzēt ilgstoši, stādbērēm jābūt lielām (60 x 60 x 60 cm). Ja grib stādīt, piemēram, gar dārza

29. septembrī - Miķeļi. Ziemas laika pirmie svētki. Miķeļi ir apjumības jeb appļāvības - pēdējā plaujas diena, kad ar magisku rituālu palīdzību censās nodrošināt veiksmi nākamajā gadā un iegūt Jumja labvelību. Miķeļus svin lepni. Kauj aitu vai cūku, skābē kāpostus, cep plāceņus, brūvē alu, bet pirmos kumosus un pirmos malkus ziedo Mājas kungam.

Ticējumi. Ja ap Miķeļiem līst – būs mīksta, sulta ziema. Ja Miķeļu rītā vējš pūš no ziemeļiem – būs auksta un dziļa ziema. Ja Miķeļos ir saule – būs sātīga lopbarība. Ja Miķeļa diena un nakts ir miglaina – būs laba nākamā vasara.

30. septembrī - Jeronīma diena. Diena, kad koki pārtop un atvadās no vasaras rotas.

Kādu laiku varētu sagaidīt septembrī?

Ticējums vēsta, ka trīs pirmās septembra dienas pareģo rudeni. Tāpat arī, kāds septembris – tāds marts. Nereti šie ticējumi apstiprinās, tāpēc jāvēro, kāds būs rudens pirmā mēneša sākums.

Šogad pagājušā marta pirmajās dienās mūsu pusē brižiem stiprāk, brižiem vājāk, bet smiga. Atbilstoši tam, septembra pirmajās dienās var arī līt. Vēlāk, jaunajā mēnesī (07.09.), iespējams vēl atgriezīties arī aizejošās vasaras saulainās un siltās dienas, kad temperatūra uzķaps līdz +20 un vairāk. Naktis gan var būt rudeniņi dzestras, bet salnu vietas arī salnas. Tas būs labs laiks arī ražas vākšanai, jo vēlāk jau būs mainīgi un nenoturīgi laika apstākļi.

Septembra otrajā pusē, nedēļā pirms Miķeļiem (29.09.), strauji var ienākt rudens, ar nakts salnām un vēsām dienām, ar islaicīgu lietu un krusu. Nepastāvīgais laiks var atnest arī rudeniņi vējainas dienas, kas vēlāk ievadīs rudens vētru sezonu.

Šogad stārkī aizlidoja jau pirms Bērtuļiem (24.08.). Arī vairums čurkstišu un daļa bezdelīgu devušās prom, bet sili sparīgi vāc krājumus ziemai. Tā arī ir viena no zīmēm, ka septembris būs ar krasī mainīgiem laika apstākļiem, kas jau atbilst rudenim.

Krāsainu septembri vēlot,
V.Bukšs

celiņu garā dobē, tad tai jābūt 60 cm platai un 60 cm dziļai. Jāievēro tikai viena lieta: pēc peoniju iestādīšanas svaigi sagatavotā dobē katra stāda vieta bagātīgi jāsalaista – vismaz 10 l ūdens uz vienu stādu. Šādi rīkojoties, augsne teicami nosēzas un blīvi apņem stāda sakneni.

Kā tikt pie labiem stādiem. Labu jaunstādu var iegūt, dalot trīs, četrus gadus vecus cerus. Jo vecāka peonija, jo vairāk savijušies tās sakneņi, reizēm tos gandrīz neiespējami atšķetināt. Sakneņi nedrīkst būt aizlauztie pie kaklini!

Kā izrakt? Ar lāpstu, durot to stāvus zemē, atdur visapkārt ceram apmēram 10 cm atstatu no malējā dzinuma. Kad tas paveikts, vienā rōkā saņem dzinumus, bet ar otru spiež lāpstas kātu pie zemes un izceļ ceru. Tad to aiznes uz vietu, kur no sakņu kamola ar spēcīgu ūdens strūklu izskalo visu augsni. Kad tas izdarīts, nogriež visus virszemes dzinumus, atstājot tikai vienu, pie kura priesien etiķeti ar šķirnes nosaukumu. Šādi sagatavotu sakņu kamolu vienu diennakti ieteicams atstāt zālienā vai uz dārza celiņa, lai sakneņi apzūst rudens saulē – zaudējot turgoru, tie vairs nav tik trausli, tad tos vieglāk sadalīt atsevišķos jaunstādos.

Kā sadalīt? Sakņu kamola sadalīšanu veic uzmanīgi un saudzējoši, lai

neaplauztu sakneņus un jaunos dzinumus. Katrai šķirnei, katram peoniju ceram sakņu kamols ir atšķirīgs. Jāatceras, ka labam, augstas klases peoniju jaunstādam jābūt ar 2-4 nebojātiem sakneņiem un tikpat daudziem jaunajiem dzinumiem (asnīem).

Kā apstrādāt? Profilaktiskos nolūkos (cīnai pret pelēko puvi) visus sagatavotos jaunstādus uz 30 minūtēm ie-mērc fungicīda svīca šķidumā (10 g uz 10 l ūdens). Sevišķi ieteicams tā apstrādāt stādus, kas nav iegūti pašu dārza. Jānevēlas ķīmikālijas, tad jāiestrādā kāds no bioloģiskajiem augu aizsardzības līdzekļiem.

Cik dzīli stādīt? Sagatavotajā dobē stādbedre jāizrok tikai par pāris centimetriem dzīlāka nekā stāda garums. Jaunstādu bedrē ievieto stāvus (brīvi, bez spiešanas) un ap to uzmanīgi apber augsni, aizpildot visas spraugas starp sakneņiem. Jaunajiem dzinumiem jāātrodas tikai kādus 3 cm zemāk par dobes virsmu. Neatkarīgi no laika apstākļiem (arī tad, ja iepriekšējā dienā nolijis brangs lietus) un no tā, kad sagatavota augsne (pirms mēneša vai tikai vakardienu), iestādītos augus vienmēr bagātīgi salaista. Ūdens ieskalo augsni vissīkākajās spraudzinās starp sakneņiem, veicinot jauno saknīšu straujāku attistību.

Kalendārs Dārza darbu kalendārs septembrī

P	O	T	C	P	S	Sv	Vz	L	J	St	M	Sk	Ū	Ü	D	Vz
		1. Dīļstošs mēness 20.22			4. Jauns mēness 13.30			6.	13.	20.	23.	27.	28.	29.		
									14.	21.	22.	24.	25.	26.		
									15. Augošs mēness 8.50							
									16.							
									17.							
									18.							
									19.							

-labs laiks potēšanai, spraudētu nemšanai, augļu novākšanai

-labākais laiks stādīšanai, koku un krūmu apgriešanai, mēslošanai

-nelabvēlīgs laiks sēšanai un dārza darbiem

-Ziedu dienas

-Lapu dienas

-Augļu dienas

-Sakņu dienas

- Ziedu dienas

Darbi septembrī

Rudens sākums 23.septembrī
plkst. 6.09

Augļu dārzā:

- Mēneša sākumā beidz zemeņu stādīšanu.
- Stāda ogulājus.
- Vāc ābolus, bumbierus, rudens avenes.
- Retina ogulājus, izgriez slimos un vājos dzinumus.
- Izstāda apsakņotos ogulāju spraudeņus.
- Stāda avenes.
- Mēslo ar rudens mēslojumu.
- Ap augļu kokiem nolasa bojatos augļus, apkopj ābeles.

Košumdārzā:

- Nogriež gladiolu ziednešus.
- Norok gladiolas, dālijas, montbrēcijas.
- Mēneša sākumā vēl var pārstādīt noziedējušas ziemcietes.
- Stāda skuju kokus.
- Gatavo augsnī tulpēm.
- Stāda sīpolpuķes - krokusus, hiacintes, narcises.
- Stāda paliekošā vietā divgadīgās puķes.
- Sēj zālienu.
- Ūdens tilpnes dārzā pārklāj ar tīklu, lai baseinos nesakrīt lapas.
- Stāda mežvīteņus.
- Piesedz mārtiņrožu pumpurus.

Telpās:

- Iztīritā pagrabā liek jauno ražu.
- Pārstāda telpaugus.
- Pēdējais laiks pārtraukt atvālinājumu telpaugiem, kuri to vēl joprojām pavada dārza. Lai augi neciestu no stresa, vietas un klimata maiņas, telpas bieži vēdina. Laista, rušina augsnēs virskārtu un piebaro.

Sakņu dārzā:

- Vāc rutkus, bietes, kāļus.
- Stāda ziemas ķiplokus.
- Mēneša sākumā vāc vasaras ķiplokus.
- Rok kartupeļus.
- Kājko skābu augsnī.
- Garšaugus pārstāda podiņos, lai ziemā būtu zaļumi.
- Dala cerus, pārstāda rabarberus.
- Pirms salnām novāc pupiņas, kīrbjus.

Siltumnīcā:

- Apkopj tomātu stādus - izlauž pazarītes un novākto augļu ķekarus.
- Novāc tomātus, gurķus, papriku, baklažānus.
- Stāda ziemas ķiplokus un sīksīpolus locīnu iegūšanai aprīli.
- Plēves siltumnīcā gurķu vietā sēj redīsus un Ķīnas kāpostus.

Mežā un plavā:

- Sagatavo augsnī pavasarī stādāmajiem stādiem.
- Pasūta stādus kokaudzētavās.
- Apseko un izkopj 2 līdz 6 metrus augstas jaunaudzes.
- Aizaugušo grāvju un dabisko ūdensteču attīrišana.
- Jauno kociņu atrīvošana no zāles.
- Putnu būrišu tīrišana.

Dārza darbiem nelabvēlīgās dienas:

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Zinātne

Genētiķi noskaidro Tutanhamaona likteni. *Tutanhamaona kapenes un viņa gredzīna zelta maska jau kopš atklāšanas briža kļuvusi par Ēģiptes faraonu varenības simbolu. Tagad DNS analīzes atklājušas, ka šis faraons dzimis incestā, klibojis un slimojis ar malāriju.*

Magnēti padara ķīmijterapiju efektīvāku. Vācu zinātnieki izstrādā jaunu veida ķīmijterapiju - vēža šūnu inde ir piešķirta nanodaļinām. Uz tām iedarbojas ar magnētu, aizvadot zāles uz konkrētu iedarbības vietu organismā.

Dzīvā daba ir pārpilna ar krāpniekiem. *Biežāka pārošanās, bagātīgākā maltīte vai iespēja iegūt bezmaksas bērnuakli. Tie ir tikai daži no iemesliem, kāpēc dzīvnieki un augēnas apmānīt savu sugasbrāli, sāncensi vai medijumu.*

Torņi tuksnesi no gaisa iegūs ūdeni. *Pat tuksneša gaiss satur ūdens tvaiku. Vācu zinātnieki grāsās to izmantot, lai milzīgās ierīces ar saules enerģijas un sāļu starpniecību savāktu mitrumu no gaisa. Sausajos reģionos šīm izgudrojumam var būt liela nozīme.*

Bifšteku audzēs no cilmes šūnām. *Vai galu mūsu pusdienu galdam nākotnē varēs saražot, nenokaujot dzīvniekus? Jau tagad zinātnieki, izmantojot cilmes šūnas, laboratorijā audzē produktu, kas gan pagaidām tikai attāli līdzinās gaļai.*

150 gadu cīņā ar Everestu: nāves gads. *1996. gads ir iegājis Everestā vēsturē ar vismērīgāko nāves plauju. Tā notika 10. maijā, kad par pēkšņas vētras gūstekņiem kļuva četru ekspediciju dalībnieki. Par traģiskajiem notikumiem - spriedzes pilns vēstijums.*

Latvijas zoologi izseko dzīvniekus pa radio. *Dzīvnieku izsekošana ar radio vai GPS raidītāju starpniecību Latvijā notiek jau vairākus gadus. Tie piestiprināti lūšiem, susuriem, gulbjiem, ērgļiem, lašiem. Dienāktīm sekojot līdzi dzīvniekiem, pētniekiem pārsteigumu netrūkst.*

Top jauni skafandri ekspedicijai uz Mēnesi. *Pirma reizi vairāk nekā 20 gadu laikā NASA izstrādā jaunus kosmiskos skafandrus. Tas notiks programmas ietvaros, kura paredz nosūtīt cilvēku uz Mēnesi un Marsu. Katram no trīs veidu skafandriem jānodrošina izdzīvošana cilvēkam naidīgā vidē.*

Dārza Pasaule

Cinītāju un skolasbērnu puķes - gladiolas.

Viesos pie baletdejotājas Litas Beiris miera un skaistuma oāzē.

Kā sakopt dīķi rudeni.

Mulča: praktiska un dekoratīva.

Sūdi vagā jeb pārbaudīt vērtība kūtsmēši.

Labākās ērkšķogu šķirnes.

Īstie apputeksnētāji labai ražai.

Dārzenu sēklu vākšana.

Tomātu sēklu iegūšana.

Gurki. Dilles, kīrbis, paprika.

Jāapgriež pelargonijas.

Gladiolām laiks uz mājām.

Liliju kopšana pēc noziedēšanas.

Liliju stādīšana.

Gloksnījas ziemo bez lapām.

Sagatavo zālienu ziemai.

Puķes no dobes nāk istabā.

Apgriež noziedējušos krūmus.

Lapas kljūst par trūdzemi.

Gardumi ziemai. Bez cukura!

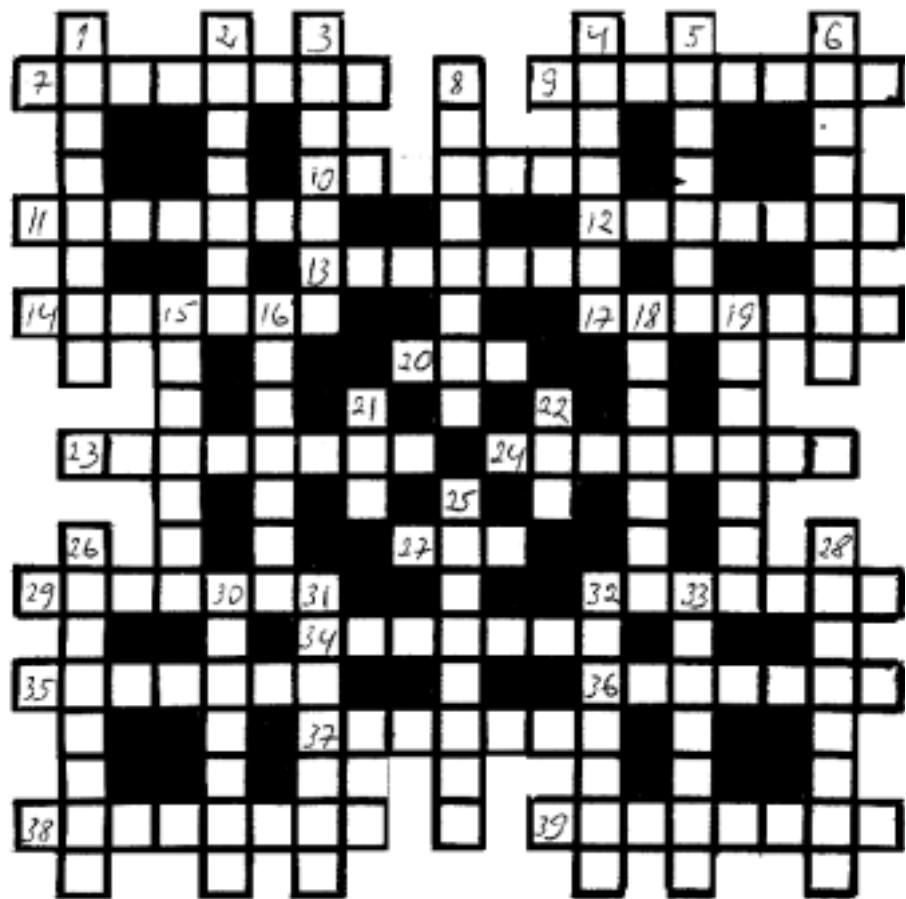
Kā glabāt ābolus.

Vilkābeles un bārbeles veselībai.

Krustvārdu mīkla – trīs uzvarētāji mēnesī

Trīs krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu – žurnālu komplektu. Atbildes gaidām līdz 25.septembrim.

Sastādījis A. Levgovds

Krustvārdu mīkla septembrī

Horizontāli: 7. Metāla pūšaminstrumenta vārsts. 9. Karavīra dienesta pakāpe dažās valstis. 10. Ēdiens u.c. sastāva un gatavošanas apraksts. 11. Patrijiem. 12. Vārnu dzimtas putns. 13. Socialekts, kas atšķiras no literārās valodas. 14. Speciāla telpa skaņu ierakstiem. 17. Klavesīna paveids. 20. Antīlopu apakšdzimtas dzīvnieks. 23. Mazas tumšas vīnogas bez sēklām. 24. Instruments elektriskās jaudas mērišanai. 27. Kalēja krāsns. 29. Siera rāžošanas blakusprodukts. 32. Monarha tituls. 34. Virpuļviesulis. 35. Aizliegums izvest vai ievest valstī preces, valūtu u.c. 36. Skurstenis. 37. Princeses tituls Spāniā. 38. Mehānikas daja, kurā ietilpst statika un dinamika. 39. Grenlandes pamatiēdzīvotāji, inuiti.

Vertikāli: 1. Priekšslasjums.

2. Grieķu tautasdeja. 3. Apgleznoti logu vai durvju stikli. 4. Piens. 5. Japāņu mākslā – no papīra veidot figūras. 6. Daiļais dzimums. 8. Viela, kas izraisa alerģiju. 15. Caureja. 16. Zodiaka zvaigznājs. 18. Spalvu kušķis pie sieviešu cepures vai pajūga. 19. Zinātne par kuģniecību. 21. Papagaiļu dzimtas putns. 22. Grieķu alfabetā burts. 25. Pārakmeņojušies skuju koku sveķi. 26. Ormanis (barbar.). 28. Venēriska infekcijas slimība (luess). 30. Salokāmas brilles ar kātu. 31. Nelokāms, vīrišķīgs. 32. Sistematizēts likumu apkopojums. 33. Eiropas valsts pamatiedzīvotājs.

Augusta mīklas atrisinājums

Horizontāli: 3. Atlants. 8. Leitis. 10. Klints. 11. Gaija. 12. Avizo. 13. Nupat. 14. Ripss. 16. Sniedze. 17. Stihija. 20. Ērkšķi. 23. Krogs. 25. Odioza. 28. Metilspirts. 29. Ietves. 32. Aulis. 33. Kopija. 35. Lācenes. 37. Mauriņa. 39. Tūska. 40. Ezera. 41. Notis. 42. Reizē. 43. Tunika. 44. Mulats. 45. Panipas.

Vertikāli: 1. Kerols. 2. Stradiņš. 4. Tagore. 5. Transs. 6. Cirtaini. 7. Stirpa. 9. Sviedri. 10. Kapričo. 15. Piroksilīns. 18. Pēteris. 19. Lagūnas. 21. Kārot. 22. Kempe. 23. Kaija. 24. Seifs. 26. Disko. 27. Okapi. 30. Vācietis. 31. Senleja. 33. Krustām. 34. Pliksals. 35. Lietus. 36. Starpa. 37. Manēža. 38. Asorti.

Foto konkurs

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors balvā saņems žurnālu komplektu. Septembra tēma "Uz skolu prom, un basta". Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrūnis).

Kvā, kvā, kvā! Iesūtīja Marija Poševa no Bērzpils.

Intervija ar pūku: "Lidot ar vēju? Nē! Vieglāk ar auto." Iesūtīja Ilona Lizinska.

Konkursi arī - www.vaduguns.lv

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Re, kā!

Ierobežojumi satiksmē rada problēmas uzņēmējiem

Jau trīs nedēļas Partizānu ielā Balvos, kur turpmāk atradīsies Balvu pamatskola, darbojas ceļu satiksmes ierobežojumi - ir uzstādītas ceļazīmes "Stāvēt aizliegts", uz ielas uzstādīti divi guļošie policisti. Gan autovadītāji, gan šajā ielā esošie privātuzņēmumu ipašnieki un iestāžu darbinieki priečājas, ka iela kļuvusi drošāka visiem - ne tikai skolēniem, kas 1.septembrī ieradīsies skolā. Taču nav labuma bez sliktuma. Izmaiņas ceļu satiksmē radījušas problēmas Partizānu ielā esošo privātuzņēmumu un iestāžu dzīvē. Uzņēmēji zaudē savus klientus! Radušās grūtības ar preču piegādi!

Laikraksta "Vaduguns" redakcija augusta beigās saņēma Balvu novada pašvaldībai adresētu vēstules kopiju, ko parakstījuši vairāki privātuzņēmēji, kuriem šajā ielā atrodas tirdzniecības uzņēmumi. Viņi raksta: "Uz Partizānu ielas Balvos, posmā no Teātra līdz Tautas ielai, atrodas šādi uzņēmumi: bērnu preču veikals "Mans Mazais", saimniecības preču veikals "Magi BLV", frīzētava "Oma", apavu darbnīca, ūveļu ateljē, gaļas veikals "D Marko", vilnas apmaiņas punkts un Pilsonības un migrācijas dienesta Balvu nodaja.

Sakarā ar to, ka ielas posmā ir aizliegta auto stāvēšana, minētajiem uzņēmējiem un to klientiem radušās grūtības ar auto novietošanu, kā rezultātā samazinās ienēmumi. Tā kā uzņēmēju klienti ir no visa bijušā Balvu rajona un kaimiņu rajoniem, līdzīgi izskatīt mūsu iesniegumu un atļaut stāvēt mašīnām posmā no Tautas ielas līdz Partizānu ielai 21(līdz pirmajam guļošajam policistam). Vēl kā alternatīvu mēs ieteiktu uzstādīt gar skolas teritoriju, kas iziet uz Partizānu ielu, nožogojumu, lai mūsu bērni ietu tieši pāri gājēju pārejai, vai arī izveidot auto stāvlaukumu starp mūzikas skolu un pamatskolu. Ceram uz jūsu sapratni un atbalstu!"

Cik tālu nāksies nest čuguna plīti

SIA "Magi BLV" valdes locekle Larisa Hamzova arī ir viena no privātuzņēmējām, kas parakstījusi minēto vēstuli. Larisa atzīst pārmaiņas Partizānu ielā un novērtē tās. Viņa saka: "Pēc ceļu satiksmi ierobežojošo zīmu uzstādīšanas un guļošo policistu ierīkošanas iela patiesām kļuvusi mierīgāka. Agrāk te brauca kā traki. Ari mūžienā ielas malā novietotās mašīnas apgrūtināja ielas pārredzamību. Kad Partizānu ielā atradās Tālākizglītības centrs un Valsts tehnikums, automašīnu ielas malā bija ka biezis. Partizānu un Tautas ielas krustojumā bieži notika avarijas. Tagad viss mainījies uz labo pusī. Pat kokiem zari izgrieztī, uzstādītās ceļazīmes un visa iela ir labi redzamas. Taču mums, uzņēmējiem, radušās iepriekš neplānotas problēmas. Ari mūsu klienti, kamēr iepērkas, tagad nedrīkst savu auto-transportu atstāt ielas malā. Kur viņiem stāvet? Pie veikala par saviem līdzekļiem esam ierīkojuši nelielu stāvvietu, vietas te ir ļoti maz, bet tagad šeit savas automašīnas novieto ne tikai mūsu klienti. Sākoties skolai, automašīnu būs vēl vairāk. Mūsu klienti pārsvārā ir lauku cilvēki,

Foto - I.Zinkovska

Stāvvieta. Vienīgā stāvvieta, kur var novietot automašīnas Partizānu ielas posmā no krustojuma ar Teātra ielu līdz krustojumam ar Tautas ielu, tagad ir pie bijušās sadzīves pakalpojumu ēkas, kurā telpas nomā daudzi uzņēmumi. Vietas ir maz, bet automašīnu te iebrauc daudz. Uzņēmēji prognozē, ka, sākoties jaunajam mācību gadam, automašīnu te būs vēl vairāk.

kuri veikalā iegādājas saimniecības preces. Cik tālu tagad pircējam nāksies nest iegādāto smago čuguna plīts virsmu, un vai viņš vispār to gribēs iegādāties pie mums? Mums ir problēmas arī ievest preci ar smago automašīnu, jo visapkārt ēkai stāv automašīnas. Būs daudz satiksmes negādījumu. Jau tagad kāds ir "iebuktējis" kaimiņu mājas žogu."

L.Hamzova novērojusi, ka ar automašīnu uz frīzētavu, kas arī atrodas tamā pašā ēkā kur veikals, atvests vecs virietis, kurš slikti pārvietojies. Transporta līdzekļa vadītājs nav varējis pasažieri pagaidit uz ielas, viņam nācīs aizbraukti.

Līdzīgs stāsts, tikai ar slīktākām beigām, ir netālu esošā uzņēmuma "Lenora M" un veikala "Mans Mazais" vadītājai Mārītei Porietai. Viņa stāsta, ka kādai pircējai policija sastādījusi administratīvu pārkāpuma protokolu par to, ka viņa automašīnu atstājusi ielas malā, kamēr pati iepirkusies. "Pircējai bija paprāvs pirkums, lai to nestu tālu, un nevar arī iepirkties dažu minūšu laikā," saka M.Porieta. Viņa uzņēmumam prognoze bēdigu nācotni. Viņasprāt, pircēju paliks aizvien mazāk, jo kurš tagad vēlas iepirkties veikalā, pie kura nevar piebraukt un apstāties. Veikala darbinieces piebilst, ka citiem uzņēmējiem ir bijis labs priekšlikums - ierīkot ielas malā nožogojumu, atstājot nenorobežotas tikai gājēju pārejas. "Bērni jau neievēro gājēju pārejas. Viņi skrien pāri ielai, kur pagadās," saka pārdevējas.

Problēmas sakarā ar satiksmes ierobežojumiem darba jautājumu kārtosā paredz arī Pilsonības un migrācijas dienesta Balvu nodajās vadītāja vietnieks Viktors Solovjovs. Viņš stāsta, ka Pilsonības un migrācijas dienesta Balvu nodajā dokumentus nepieciešams kārtot arī cilvēkiem ar ipašām vajadzībām, kuriem grūti pārvietoties. Viņiem iestādēs ierīkojusi speciālu uzbrauktuvi. Lai invalīdi izķļūtu no transporta līdzekļa un iekļūtu ēkā, pāiet krietns laiks. Ari iestādēs darbinieki ir gājuši pie transporta līdzekļos sēdošajiem cilvēkiem, lai nepieciešamās formalitātes kārtotu turpat uz vietas. Tagad automašīnas ielas malā stāvēt nedrīkst. Iestādei nav arī sava pagalma, jo dienesta Balvu nodajā telpas nomā, un

arī pagalms ir privātīpašums.

Uzrunātie atzina, ka iepriekš par stingrajiem drošības pasākumiem ceļu satiksmē šajā ielā viņi nav informēti, tādēļ tagad ir nostādīti fakta priekšā.

Pašvaldība sola izpētīt

Balvu novada pašvaldības Saimniecīskās pārvaldes vadītājs Sandis Puks informē, ka uzņēmēju vēstuli vēl nav saņēmis, taču zina, ka tāda pašvaldībā ienākusi. Viņš skaidro, kad tika lemts jautājums par Balvu pamatskolas pārvietošanu citā vietā, prasības par aizliegumu automašīnām stāvēt ielas malā, nebija. Drošības jautājumi parādījās vēlāk, bet problēmas radušās tādēļ, ka iela ir šaura. Pārvaldes vadītājs nenoliedz uzņēmēju pretenzijas, bet sola šo jautājumu uzdot saviem darbiniekiem izpētīt, lai rastu risinājumu. S.Puks pieļauj, ka risinājums varētu būt tā saucamo "kabatu" izveidošana ielas malā. Diemžēl tas nenotiks ne šodien, ne rīt, jo nav ieplānots šī gada budžetā. Pirms rast risinājumu, pārvaldes vadītājs grib tikties ar Ceļu satiksmes drošības direkcijas pārstāvjiem. Viņu viedoklis nav noteicošais, bet vērā ne-mams. S. Puks saka: "Variants par "kabatu" izveidošanu pagaidām ir tikai mans personīgais priekšlikums. Tas vēl rūpīgi jāpēta. Zinu, ka tad nāktos izgriezt arī kokus, kas daudziem ir sāpīgs jautājums."

Galvenais - bērnu drošība

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirkņa Kārtības policijas nodajās priekšniece Rita Kravale pastāstīja, ka policija pirmās trīs dienas pēc ceļazīmu uzstādīšanas Partizānu ielā autovadītājus ir brīdinājusi, uzrunājot gan pa skaļruniem, gan pieejot pie šoferiem. Pēc tam policija sākusi stādīt administratīvu pārkāpuma protokolus. Vadītājiem ceļazīmes jāievēro, un policija tikai pilda savu pienākumu. "Pārmetums, ka ielā uzstādītas aizlieguma ceļazīmes un tās bremzē uzņēmēdarbību, nav adresējams policijai. Tas ir pārvaldības jautājums. Policijai galvenais ir to 600 bērnu drošība, kuri 1.septembrī dosies uz skolu," saka R. Kravale.

Informē policija

Notikumi, avārijas un noziedzīgi nodarijumi, kas Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirkni reģistrēti laikā līdz 31. augustam

No akas nozog sūknī

20. augustā Baltinavas novadā no akas nozagts ūdens sūknis. Uzsākts kriminālprocess.

Ar velosipēdu reibumā

27. augustā Balvos, Sporta ielā, 1969.gadā dzimis virietis vadīja velosipēdu, atrodoties alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Nozog smalcināšanas aparātu

28.augustā Baltinavas novadā, uzlaužot klēts durvis, ieklūts klēti un no tās nozagts paštaisīs ābolu smalcināšanas aparāts ar elektromotoru. Uzsākts kriminālprocess.

Ar auto reibumā

28. augustā Balvu novada Bērzkalnes pagastā 1977.gadā dzimis virietis vadīja automašīnu VAZ, atrodoties alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Ar motociklu reibumā

28. augustā Balvu novada Tilžas pagastā 1984.gadā dzimis virietis vadīja motociklu, atrodoties alkohola reibumā un bez transporta līdzekļa vadišanas tiesībām. Uzsākts kriminālprocess.

A.Laizāne, Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palidzes pienākumu izpildītāja

Īsumā

Atklāj modernu policijas mācību klasī

24. augustā Rēzeknē, Krišjāna Valdemāra ielā 20, atklāja Valsts policijas koledžas Rēzeknes reģionālo mācību klasī. Tā aprikota ar modernu aparātu - teletiltu, datoriem, multimediju tāfeli, projektoru un citu tehniku, kas palīdzēs veiksmīgi realizēt mācību procesu, būtiski ietaupot Valsts policijas budžeta līdzekļus. Policijas klasī apskatīja arī Latgales reģiona policijas iecirkņu pārstāvji, kuru vidū bija VP Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirkņa Kārtības policijas nodajās priekšniece Rita Kravale un Balvu iecirkņa Kriminālpolicijas nodajās priekšniece Ginta Zābele. Viņas atzīst, ka jaunā policijas mācību klase būtiski atvieglos policijas darbinieku apmācību. "Vairs nebūs jābrauc uz tālo Daugavpili. Turklat ar teletiltu palidzību lekcijas varēs lasīt kvalificēti pasniedzēji no Rīgas un citām pilsetām," priečājas Kārtības policijas nodajās priekšniece R.Kravale. Jaunajā mācību klasē zināšanas turpmāk apgūs Rēzeknes, Ludzas un Balvu policisti.

Informē ugunsdzēsēji

Deg gultas

23. augustā Viljaks novada Kupravā, Draudzības ielā 9, daudzdzīvokļu mājas pirmajā stāvā *draudzīgi* aizdegās divas gultas. Ugunsgrēka iemesls – neuzmanīga smēķēšana.

Aizdegas motors

29.augustā Balvu novada Kubulu pagasta Kurnā aizdegās kombaina "Jenisej" motora palaišanas iekārta.

Aktuāli

Mikrouzņēmuma nodoklis

1. septembrī stājas spēkā "Mikrouzņēmumu nodokļa likums", kas paredz iespēju maziem uzņēmumiem izvēlēties vienotu nodokļa likmi – 9% no apgrozījuma.

Izvēli maksāt 9% nodokļa likmi jaunpieņemtais likums piedāvā individuālajiem komersantiem, individuālajiem uzņēmumiem, zemnieka vai zvejnieka saimniecībām un citām fiziskām personām, kas reģistrētas Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicēji. Likmi varēs izvēlēties arī sabiedrības ar ierobežotu atbildību (SIA), ja tās atbildīs likumā noteiktajiem kritērijiem.

Likumā noteiktie kritēriji nosaka, ka nodokli varēs izvēlēties tie uzņēmumi, kuru dibinātāji un dalībnieki ir fiziskas personas. Šo uzņēmumu gada apgrozījums nedrīkst pārsniegt 70 000 latu un darbinieku skaits nepārsniedz piecus cilvēkus. Ja tomēr mikrouzņēmums, kas pieteicies maksāt vienoto 9% likmi, pārsniegs noteiktos apgrozījuma ierobežojumus 70 000 latu gadā, pārsniegtajai summai piemēros 30% lielu nodokļa likmi. Ierobežojumi noteikti arī darbinieku atalgojumam – tas nedrīkst būt lielāks par 500 latiem mēnesi. Ja šis atalgojuma līmenis tiks pārsniegts, uzņēmumam papildus noteiktajai mikrouzņēmuma nodokļa likmei piemēros palielinātu mikrouzņēmuma nodokļa likmi 50% apmērā.

Likumā noteikts, ka mikrouzņēmumu nodokli par taksācijas perioda apgrozījumu uzņēmumi varēs maksāt četras reizes gadā par katru ceturkšņa apgrozījumu.

Izvēloties 9% nodokli, uzņēmējiem galva par pārējo nodokļu nomaksu nesāpēs. Likums nosaka – šajā nodokli ietvertas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, iedzīvotāju ienākuma nodoklis, kā arī uzņēmējdarbības riska valsts nodeva par mikrouzņēmuma darbiniekim. Tiem uzņēmumiem, kuri atbilst uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) maksātāja pazīmēm, šis nodoklis nebūs jāmaksā, jo 9% nodokli šādos gadījumos būs ietverts arī UIN. Tāpat šis nodoklis ietver mikrouzņēmuma īpašnieka iedzīvotāju ienākuma nodokli par mikrouzņēmuma saimnieciskās darbības ieņēmumu daļu.

Lai varētu pretendēt uz 9% nodokļa maksāšanu, jāiegūst mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statuss. To iegūst, vispirms rakstveidā vienojoties ar visiem uzņēmuma darbiniekiem par mikrouzņēmumu nodokļa piemērošanu. Uzņēmuma darbinieku valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas būs atkarīgas no mikrouzņēmuma apgrozījuma. Šim iemaksām tiks novirzīti 65% no nomaksātā nodokļa. Kad vienošanās notikusi, uzņēmums Uzņēmumu reģistrā iesniedz pieteikumu par vēlmi maksāt šo nodokli. Ja vienam uzņēmējam pieder vairāki uzņēmumi, kas atbilst mikrouzņēmuma statusam, likums 9% nodokli ļauj piemērot tikai vienam uzņēmumam.

Zini un izmanto

Bērnam ceļojot, papildus dokumenti būs vajadzīgi, tikai šķērsojot ārējo robežu

Stājušies spēkā jauni Ministru kabineta noteikumi Nr. 721 "Kārtība, kādā bērni šķērso Latvijas Republikas valsts robežu".

Kārtība attiecīnāma uz bērniem, kuri ir Latvijas pilsoni, Latvijas nepilsoni vai bezvalstnieki, kam piešķirts bezvalstnieka statuss (bērni, kuri ir Latvijas valstspiederīgie). Bērns, kurš nav Latvijas pilsonis, Latvijas nepilsonis vai bezvalstnieks, kam piešķirts bezvalstnieka statuss Latvijas Republikā, Latvijas Republikas valsts robežu šķērso, uzrādot ceļošanai derīgus dokumentus.

Tātad bērniem līdz 18 gadu vecumam, kuri ir Latvijas valstspiederīgie, izceļojot uz mūsu kaimiņvalstīm Lietuvu un Igauniju vai citām Eiropas Savienības un Šengenas zonas valstīm, līdz jābūt derīgam ceļošanas dokumentam – pasei.

Savukārt, ceļojot uz Baltkrieviju, Krieviju, citām ne Šengenas zonas valstīm, kā arī Īriju un Lielbritāniju, papildus vēl būs jāuzrāda noteikumos norādītie ceļošanai nepieciešamie dokumenti.

Svarīgākais, kas jāievēro, bērnam izceļojot no valsts:

- **ja bērns**, kurš ir Latvijas valstspiederīgais, **izceļo no valsts patstāvīgi**, uzrāda vismaz viena vecāka (Latvijas pilsona, Latvijas nepilsona, Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācijā, bērns, **izceļojot no valsts patstāvīgi**, uzrāda notariāli apliecinātu vismaz viena vecāka piekrīšanu bērna patstāvīgai izceļošanai no valsts, bet, **izceļojot no valsts pilnvarotās personas pavadībā**, uzrāda notariāli apliecinātu vismaz viena vecāka pilnvaru bērna izceļošanai no valsts šīs pilnvarotās personas pavadībā,

- **ja bērns**, kurš ir Latvijas valstspiederīgais, **izceļo no valsts pilnvarotas personas pavadībā**, uzrāda vismaz viena vecāka (Latvijas pilsona, Latvijas nepilsona, Eiropas

Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācijas pilsoņa vai bezvalstnieka, kam piešķirts bezvalstnieka statuss Latvijas Republikā, Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācijā) vai **aizbildīja notariāli apliecinātu pilnvaru bērna izceļošanai no valsts šīs pilnvarotās personas pavadībā**,

- **ja bērns izceļo no valsts aizbildīja pavadībā**, uzrāda bāriņtiesas lēmumu par aizbildīnibas nodibināšanu vai tā notariāli apliecinātu kopiju,

- **ja bērnam**, kurš ir Latvijas valstspiederīgais, **neviens vecāks nav** Latvijas pilsonis, Latvijas nepilsonis, Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācijas pilsoņa vai bezvalstnieks, kam piešķirts bezvalstnieka statuss Latvijas Republikā, Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācijā) **papildus vecāka ceļošanas dokumentam ar ierakstu par radniecību ar šo bērnu**, kurš pavada bērnu, vai bērna dzīmšanas apliecībai vai tās notariāli apliecinātai kopijai, ja bērnu pavadošā vecāka ceļošanas dokumentā nav ieraksta par radniecību ar šo bērnu **uzrāda notariāli apliecinātu otru vecāku** (Latvijas pilsoņa, Latvijas nepilsona, Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācijas pilsoņa vai bezvalstnieka, kam piešķirts bezvalstnieka statuss Latvijas Republikā, Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācijā) **pilnvaru bērna izceļošanai no valsts**.

Iepriekšminētā pilnvara nav nepieciešama, ja bērnu vecāks, kurš nav Latvijas pilsonis, Latvijas nepilsonis, Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācijas pilsoņis vai bezvalstnieks, kam piešķirts bezvalstnieka statuss Latvijas Republikā, Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācijā), **viens īsteno aizgādību pār šo bērnu**. Šajā gadījumā noteikumos ir atsevišķi atrunāts, kādiem papildus dokumentiem jābūt lidzi.

Noteikumos ir atrunāta arī kārtība, kādā bērns šķērso ārējo robežu bez vecākiem izglītības iestādes skolēnu grupā.

Saliec mozaīku

Izložu un azartspeļu uzraudzības inspekcijas apstiprinājums par loterijas saņemšanu Nr. 4564.

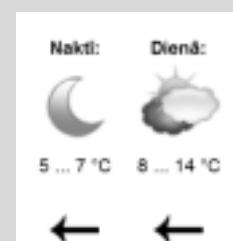
Ar loterijas noteikumiem var iepazīties redakcijā, reklāmas kabinetā.

Katrā septembra "Vaduguns" numurā atradīsiet fragmentu no kādas fotogrāfijas. Lai iegūtu šo fotogrāfiju, jums pareizi jāsavieno visos septembra numuros publicētie fragmentu gabaliņi. Kopā veidosies bilde. Ja šo bildi, salīmētu uz lapas, atsūtīsiet uz redakciju, jums būs iespēja laimēt loterijā.

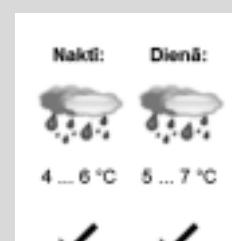
LAIMĪGIE UZVARĒTĀJI BŪS DIVI.
KATRS NO VIŅIEM IEĢŪS
VEIKALA "MAXIMA" PIEŠĶIRTU
DĀVANU ČEKU 10 LATU VĒRTĪBĀ.

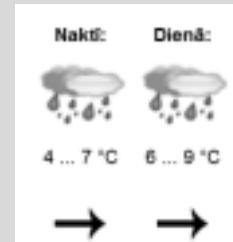
1.septembris

2.septembris

3.septembris

4.septembris

Jaunākie žurnālu numuri

Santa

- ⇒ Jaunajā *UgunsGrēka* sezonā aktrisei Maijai Doveikai ir tikusi it kā neliela, bet ļoti nozīmīga loma, un nav šaubu – viņa lieliski ar to tiks galā. Intervijā – ne tikai aktrise, bet arī sieviete Maija.
- ⇒ Par Latvijas biznesa sievietēm viņš zina visu. Dvēseļu uzticības persona un fitness treneris Andžejs Reiters.
- ⇒ Viņš mums vienmēr būs parupjais vecpūsis ar sentimentālo sirdi. Itāļu mačo Adriāno Čelentāno.
- ⇒ Vienmēr un visur kopā? Vai tomēr arī labās attiecībās ir nepieciešams atpūsties vienam no otra? Attiecību paradoksi.
- ⇒ "Mani saista ar jēdzienu "pēdējais romantikis". Šarmantākais gruzins krievu estrādē Valērijs Meladze.
- ⇒ Es aizbraucu, sirds palika... Doties prom no Latvijas vai nē?
- ⇒ Melnas mežģīnes un asinssarkanas lūpas. Kaislibu spēles rudens modē.
- ⇒ Pagatavot labu mājas vīnu nav vienkārši. Tomēr pamēģiniet! Jo mājā, kur rūgst vīns, katru dienu ir mazliet svētku sajūta...
- ⇒ Stilistes un ceļojumu gardēdes Žannas Dubskas trako piedzīvojumu stāsti.

Ievas Veselība

- ⇒ Lai tava meita izaug vesela sieviete. Piekrīti vakcinācijai- pasargā meitu no dzemdes kakla vēža.
- ⇒ "Es sevī mēģinu kopt un uzturēt dzīvesprieku, nevis depresiju un nolemtību," -saka Margarita Gamperte. Kad viņai bija septiņpadsmit gadi, atklāja multiplo jeb izkaisito sklerozi, slimību, ar ko viņa iemācījusies sadzīvot.
- ⇒ Vismistiskākā roze. Ārsti un dziednieki allaž turējušies katrs savā frontes pusē. Ir tikai viena slimība, kur tie abi satiekas: roze.
- ⇒ Serozais meningīts.
- ⇒ Neatmetu pīpēšanu, jo pieņemšos svarā... Vai uz cigarešu pacījas ir teikums : "Palidz pret lieko svaru"? Nav! Tāpēc atmet bailes un laid pacīju taisni papīrgrozā!
- ⇒ 20 minūtes ik rītu - vingrojumi stipriem kauliem.
- ⇒ Deju un kustību terapeite Indra Majore- Dūšele.
- ⇒ Vasara uz tavas sejas.
- ⇒ Ēd rupjmaizi, bet bez garoziņas.

Klubs

- ⇒ Pirmoreiz Latvijā žurnāls ar 3D kailfoto - Inese Misāne satricošākajā fotosesijā "Kluba" vēsturē!
- ⇒ No kāda jautājuma visvairāk baidījās ģenerālprokurors Ēriks Kalnmeiers?
- ⇒ Pludmales volejbola *kings* Aleksandrs Samoilovs.
- ⇒ Gēnija kaislibu formulas. Alberts Einšteins.
- ⇒ EXPOnēšanās. "Kluba" redaktors dodas uz Šanhaju.

Privātā Dzīve

- ⇒ Lieckalniņa apmeklē visas Ozoliņa spēles.
- ⇒ Šomases meitai senlatviešu krustabas.
- ⇒ Auziņam milestība ar brīvības garšu.
- ⇒ Samoilovs izšķiries un atradis jaunu draudzeni.
- ⇒ Kivičs: "Mums ir brīvas attiecības".
- ⇒ Sončikai tiesa uzliek naudas sodu.
- ⇒ Frizjera Karlēna bijušajai atkal jauns draugs.
- ⇒ Gailim memoriāla veidošanā palīdz sieva un meita.
- ⇒ Basketbolisti vairākās paaudzēs.
- ⇒ Preisa vētrainais brauciens uz Gotlandi.
- ⇒ Dārgākie saderināšanās gredzeni.

Ikviens ir iespēja isi un
kādam labvēlībam, sponsoram,
atbalstītājam, palīgam. Dārgi
tas nemaksās- tikai 2 latus
par 25 vārdiem.
Jo šī ir "Pateicības"
dubultizvys.

zivs

Jums ir iespēja ievietot sludinājumu "Vaduguni" bez maksas!

Tas var būt
sludinājums,
paziņojums, iss
apsveikums vai
atgādinājums, tikai
jāievēro šādi
noteikumi:

1. Sludinājums
nedrikst būt garāks
par 5 vārdiem.

2. Sludinājums
jāieraksta šājā no
"Vaduguns"
IZGRIEZTAJĀ
KUPONĀ, un viens
cilvēks drīkst iesniegt
**TIKAI TRĪS
KUPONUS.**

3. Šis kupons ir derīgs tikai nedēļu - līdz 8.septembrim

Sludinājuma teksts (ne garāks par 5 vārdiem):

Sludinājumu iesniedz (vārds, uzvārds, adrese, personas kods - netiek publicēts):

Aizpildiet, izgrieziet un atsūtiet "Vaduguns" redakcijai Balvos, Teātra ielā 8. Sludinājumu iesvētojami tuvākajos brīvajos numuros.

Derīgs tikai līdz 8.septembrim

Pērk

Z.I.S "Strautiņi"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlitēja.
Tālr. 64546765, 29411033.

SIA "AIBI"
pērk zīrgus, liepollopus,
jaunlopus, altas, cākas.
Labas cenas!
Tālr. 26142514, 20238990.

Z/s "Strautiņi" pērk meža
īpašumus, cirsmas. Samaksa
tūlitēja. Tālr. 29113399.

Iepērk kaušanai
visu veidu
mājlopus.
Tālr. 29320237, 64546681

Pērk zarus un krūmus
šķeldošanai. Tālr. 26423146.

Pērk mežus, cirsmas, visu veidu
apaļkoku pie ceļa. Tālr. 29100239.

Pērk Audi B4, C4, A 4, A6; BMW
(1991.- 2003.g.). Tālr. 29485804.

Pērk brūklenes, dzērvenes.
Tālr. 26733848.

Pērk 1,5-istabu dzīvokli Balvos.
Tālr. 26114012.

Pērk īpašumus, cirsmas, liegumus.
Tālr. 29328614, 26489727.

Stekentavā iepērk aronijas,
smiltsērkšķus, brūklenes,
dzērvenes, ābolus. Tālr. 28638022.

Pārdod

Z/S "Kotīji" pārdod pārtikas
rapšu eļļu, lopbarības miltus.
Iespējama piegāde.
Tālr. 26422231, 27877545,
64546265.

Pārdod Siāmas kaķēnus.
Tālr. 28456141.

Z/S "Kotīji" pārdod ziemas
kviešu sēklu. Tālr. 64546265 (9.00-
18.00), 26422231, 26405907.

Pārdod malku ar piegādi, sākot
no 3 m³. Tālr. 26626702.

Pārdod skalditu malku. Piegāde.
Tālr. 26565416.

Pārdod audzēšanai piena teliti.
Tālr. 29363218.

Pārdod grūsnu teli. Tālr. 26547626.

Pārdod klavieres "Rīga", Ls 180.
Tālr. 28782900.

Pārdod Opel Omega, 2,0, 1995.g.,
TA, labā tehniskā kārtībā. Cena pēc
vienošanās.
Tālr. 29123589.

**Vai abonēji Vaduguni
oktobrim?**

Emīlija Bondare saka lielu paldies kombainierim
Jurim Rubuļevam un Linardam Ančam par sniegt
palīdzību.

Rugāju novada "Tonusa" dejotājas pateicas novada
domei, priekšsēdētājai Ritai Krēmerei, kultūras
nodaļas vadītāji Guntais Grigānei par doto iespēju
aizbraukt ekskursijā. Paldies šoferītim Valdim.

Skangaļu ģimene pateicas visiem, kuri bija kopā ar
mums, izvadot māmiņu, vecmāmiņu, vecvecmāmiņu,
vīramāti mūžības celā.

Rugāju vidusskolas projekta "Dreams+Teams" līderu un
koordinatores sk. Ločmeles vārdā sakām lielu paldies Daukstu un
Freimaņu ģimenēm par palīdzību skolēnu nokļūšanā uz semināru
Alūksnē.

Anna Kindzule sirsniņi pateicas Rugāju novada domes priekšsēdētājai
Ritai Krēmerei un vietniekam Valdim Ančam par sniegtu atbalstu
dzīvokļa kanalizācijas sistēmas apmaiņā. Paldies, lai Jums
Dieva svētība!

Etnogrāfiskais ansamblis "Abrenīte" no sirds pateicas visiem, visiemi,
visiem par laba vēlējumiem un par laba darījumiem. Paldies, lai Jums
Dieva svētība!

Apsveikums

Sveicu pastnieci Tamāru jubilejā!

Vanda

Kur mācīties?

"Tās atmīnas, tās atmīnas vēl šodien sirdi man..."

BALTIJAS STARPTAUTISKĀS AKADĒMIJAS Rēzeknes filiāle
uzsāk savu 10.jubilejas gadu un
2010.gada 25. septembrī plkst. 17.00 aicina uz
ABSOLVENTU TIKŠANOS.

Lidz jāņem labs noskoņojums, atmīnas, grozinjūn un dalības maksa Ls 1.
Cerot uz atsaucību, filiāles administrācija.
Sīkāka informācija un pieteikšanās pa tālr. 64624696, 64624135,
64624741, 26481642 (Ilona), 29804199 (Anna).

Balvu Tālākizglītības centrs

Brīvibas ielā 47, Balvos

NEPALAID GARĀM IESPĒJU STUDĒT BALVOS!
Grāmatvedības un finanšu koledža
1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas:
“Grāmatvedība un finanses”
“Sabiedrības pārvaldes speciālists”

Informācijas un sistēmu menedžmenta augstskola
profesionālā bakalaura studiju programma “Uzņēmēdarbības vadība”
Dokumentu pieņemšana otrdienās - 10.00 -14.00, ceturtdienās -
13.00-17.00.
9.septembrī dokumentu pieņemšana bez reģistrācijas maksas.
Informācija: tālr. 26585964, e-pasts: centrs@balvi.lv

SIA “Guļbenes autoapmācības centrs” Balvos, Tālākizglītības
un cīvēkresursu attīstības centrā (Brīvibas ielā 47)
**13. un 14. septembrī plkst. 17.00 uzņems B, C, CE, BE,
D kategoriju kursos.**

Nodarbiņu laiki tiks noteiktī, nemit vērā kursantu vēlmes. **Tālr. pasniedzējam 28700807.** B kategorijai tiek piedāvāta ar BMW-118 automašīna (tāda pati kā CSDD eksāmenā). Apmācību laiks 5 nedēļas. Instruktori izvēle! Samaksu iespējams veikt pa daļām. Studentiem, skolēniem maksas atlaides.

Tālr. informācijai 29267227, mājas lapa : <http://aac.nix.lv>

Izmanto iespēju!
Nepalaid garām!

Studijas Daugavpils
Universitātes Balvu filiālē

**turpinās uzņemšana
studijām Balvos līdz
3.septembrim**

Tālr. 26585964; 26162614,
e-pasts: centrs@balvi.lv

Autoskola “Barons R” organizē
autoapmācības kursus.

Skolēniem septembra atlaides.

Kursu maksa iespējama pa
daļām. Pieteikties 6. vai

8.septembrī plkst. 17.00, Brīvibas

55 (blakus Supernetto), vai
pirmdien, trešdien, piektdien -

9.00-15.00.

Tālr. 29336212,

Arvids Raciborskis.

BALVU SPORTA SKOLA

uzņem audzēkņus

- ⇒ basketbola nodaļā;
 - ⇒ volejbola nodaļā;
 - ⇒ svarcelšanas nodaļā;
 - ⇒ vieglatlētikas nodaļā;
 - ⇒ sporta deju nodaļā;
 - ⇒ grieķu-romiešu cīņas;
 - ⇒ peldēšanas nodaļā.
- Pieteikties līdz **15.septembrim**
Alezas 2, Balvos. Tālr. **64521087.**

Autoskola “Vairogs 21”
organizēAUTOAPMĀCĪBAS KURSUS
Vilākā.

*Skolēniem septembra atlaides.

*Kursu maksa iespējama pa daļām.

Pieteikties **3. vai 6.septembrī**
plkst. 17.00, Tautas ielā 13

(ugunsdzēsējos).

Tālr. 26324296.

Sludinājumi

Dziednieks **JĀZEPS KANCĀNS**
pieņems **VILĀKĀ 4.septembrī.**
Palīdz atbrīvoties no galvassāpēm,
osteohondrozes, roku tiršanas, muguras,
locītavu sāpēm, asinšvadu, sirds un
iekšējo orgānu slimībām.
Tālr. **29464873.**

30.augustā atvērts jauns
gaļas veikals.
◆ **Plašs sortiments gaļas**
izstrādājumiem.
◆ **Svaiga gaļa.**
◆ **Ražotāja cenas.**
Vilākā, Tautas 4
(blakus poliklinikai).

Treilera pakalpojumi.

Vizas uz Krieviju, Baltkrieviju, Ukrainu.
Auto apdrošināšana. Kopēšana- krāsu,
melnbaltā, laminēšana, skenēšana, faksa
nosūtīšana. Balvos, Partizānu 21
(1.stāvā). Tālr./fakss 64522870,
26337354.

Dažādi

Rok diķus, grāvju, tira grāvju,
līdzina diķa krastus.
Izbūvē ceļus lauku sētām.
Piegādā granti, smilts, šķembas
(dažādas frakcijas).
Tālr. 29113399.

Pārvadā mājlopus, metāllūžus (2t).
Tālr. 29230080.

Piegādā smilts, granti, šķembas,
remontē, greiderē ceļus.
Ekskursijas pēc pieteikuma - lēti.
Veic kravu pārvadājumus
(ar iekraušanu un izkraušanu).
Tālr. 29105572.

Novāc zarus. 29199067.

Plauj, smalcina. Tālr. 29154177.

Pazudusi

Alūksnes novada Mālupes pagastā
sestdiens, 28.augustā,
pazudusi ‘Latvijas dzinējs’ kucite
(4 gadi), melna ar brūniem
plankumiem.
Atsaucas uz vārdu “Džeta”.
Zvanīt 29149247.

Norimušas mātes rokas milās,
Mūžigs miers pār viņas seju klāts.
Tomēr bērnos vienmēr tālāk dzīvis
Nemirstīgs tavs darbs un milais
glāsts.
Mūsu sirsnīga līdzjūtība **Tatjanai**
Baikovai, MĀMINU mūžības ceļos
pavadot.

Vilakas skolu tehniskie darbinieki

Lai mātes mila paliek dzīļi, dzīļi sirdi
Par avotu, kur mūžam spēku
smelt...
Izsakām patiesu līdzjūtību **Ilgai**
Zušai, MĀMINU mūžībā pavadot.
Vija un Maruta Laicānes

Kaut es savu māmuliņu
Caur zemīti sadzirdētu!
Es satītu valodīnu
Kā dzījīnu kamolā.
Izsakām dzīļu līdzjūtību **Ilgai**
Zušai, MĀMINU mūžībā pavadot.
Šņitkinu un Gavrilovu ģimenes

Uz līgšanu spārniem gars steidzīs,
Kur mūžīgā skaidrība mirdz.
Tur vētra un negaiss beidzas,
Tur mieru gūst cilvēka sirds.
Izsakām līdzjūtību **Ivetai**
Ābelkalnei ar ģimeni, PĒTERI
KEISELI mūžībā pavadot.
Livānu ciematiņa kaimiņi

Viss nepazūd, kad, tēti, kapu kalnā
Pār tevi vēsas smilšu saujas krit,
Vēl paliek siltums, ko tu dzīvē devi,
Un kaut kur dzīļi sirdi sāpes mit.

Izsakām patiesu līdzjūtību **Lopotovu** ģimenei, tēvu, vectēvu
vīratēvu **IVANU LOPOTOVU**
pavadot kapu kalniņā.
Annuškānu ģimene

Prāts negrib noticeit, sirds nesaprot,
Kam pēkšņi apdzisusi tava diena,
Ka sirds, kas prata tik daudz dot,
Nu salto taku aiziet viena...

Skumju un sāpju bridi izsakām
patiesu līdzjūtību **Ivanam**
Lopotovam un tuviniekiem,
pavadot mūžībā **TĒVU**.
Bukovsku, Sprudzānu, Maču un
Annuškānu ģimenes

Tēva stāsts, viņa roku glāsts
Vēl šodien ir prātā man.
Katrā vārds, ko viņš reiz teica,
Vēl šodien sirdi man skan.

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Ivetai Ābelkalnei ar ģimeni, no
TĒVA atvadoties.
Darbabiedri Viķsnā

Es visu atstāju jums-
Savas skumjas, prieku, kas bijis,
Savu darbu un domas,
Kas kopā ar jums kā raibs dzīpars
vijies.

Mūsu dzīļa līdzjūtība **Pēterim**
Mačam un tuviniekiem, **SIEVU,**
MĀTI, VECMĀMIŅU smiltājā
pavadot. Lai balts sapnis viņas
dvēseli aijā un saviem spārniem
klusums apsedz.
Vasiljevu ģimene

Tikai tavā pavardā, māt,
Uguns tik silti kuras,
Kā dzirkstīs viena pie otras turas
Un neizkvēl, neizdziest...
(I.Rudene)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Pēterim Mačam, meitām **Agnetai,**
Svetlanai, dēlam Igoram,
mazbērniem, tuviniekiem, SIEVU,
MĀTI, VECMĀMIŅU baltajā
mūžības ceļā pavadot.
Vera, Stepans, Inītas un Antras
ģimenes

E-mail: vaduguns@apollo.lv

Izmanto iespēju!
Nepalaid garām!

Studijas Daugavpils
Universitātes Balvu filiālē

**turpinās uzņemšana
studijām Balvos līdz
3.septembrim**

Tālr. 26585964; 26162614,
e-pasts: centrs@balvi.lv**BALVU SPORTA SKOLA**

uzņem audzēkņus

- ⇒ basketbola nodaļā;
 - ⇒ volejbola nodaļā;
 - ⇒ svarcelšanas nodaļā;
 - ⇒ vieglatlētikas nodaļā;
 - ⇒ sporta deju nodaļā;
 - ⇒ grieķu-romiešu cīņas;
 - ⇒ peldēšanas nodaļā.
- Pieteikties līdz **15.septembrim**
Alezas 2, Balvos. Tālr. **64521087.**

Autoskola “Vairogs 21”
organizēAUTOAPMĀCĪBAS KURSUS
Vilākā.

*Skolēniem septembra atlaides.

*Kursu maksa iespējama pa daļām.

Pieteikties **3. vai 6.septembrī**
plkst. 17.00, Tautas ielā 13

(ugunsdzēsējos).

Tālr. 26324296.

Datorsalikums-
SIA “Balvu
Vaduguns”,
G.LIELMANIS
Iespējots SIA “Latgales
Druka”, Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀZA - 4620

REDAKTORS E.GABRANOV S.64522534, 29360850
LITERĀRĀ REDAKTORE S.KARAVOJIČIKA - T.64522126
ŽURNĀLISTI: ZLOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260, A.SOCKA - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
REKLĀMA D.DIMITRIJEVA - T.64507018; 26161959
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŽURNĀLISTI- 29360851; 26555382

FAKSS -
64522257
Tālrunis-
autoatbildētājs
- 64520961

Vaduguns
Indekss
3004
IZNĀK TREŠDIENĀS, SESTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA “BALVU VADUGUNS”
Nodokļu maksātāju apliecības Nr:
LV 43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
Nr. LV21 UNLA 0024 0004 6734 5,
kods UNLALV2X
Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļ redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.